गुरुमहिमा

गुरुमहिमा

श्री व्यासोपासना सेवा समिती
मुंबई

२५ सप्टेंबर १९९५

युव संवत्सराचे अश्विन नवरात्रि आरंभा दिवसु श्रीमत् राघवेन्द्रतीर्थ स्वाम्यांले दिव्य हस्तुन एर्नाकुलम् श्री वेंकटरमण देवस्थानांतु हे "गुरु महिमा" म्हळ्ळेले पुस्तक प्रकाशन् केल्लेले आस्स.

प्रकाशक :
श्री व्यासोपासना सेवा समिति
२७/८, अलका अपार्टमेंट
जोगेश्वरी (पूर्व), मुंबयि ४०० ०६०

1986

मुद्रक :
चिंतनाक्षर ग्राफिक्स
१६, हनुमान इंडस्ट्रीयल इस्टेट
वडाळा, मुंबयि ४०० ०३१

निवेदन

परमपूज्य स्वाम्यांले मार्गदर्शने अनुसार संस्थान, संस्कारू आनि संस्कृताविषय प्रचलिताक हाडच्याक श्रीव्यासोपना सेवा समिती, मुंबई हांन्नि प्रयत्न कर्त आस्सति. सध्या प्रधान जाव्नु चेर्डुवांखातिरि संस्कार केंद्र आनि होडुांखातिरि सत्संग प्रारंभ केल्लेलें आस्स. तशिंशचि प्रतिवर्ष दिपावली वेळेरि प्रत्येक जाव्नु चेर्डुवांखातिरि हरिद्वारांतु श्री व्यासोपासनेचो कार्यक्रमु कर्त आस्सति. ह्या समयेरि आम्मि केलव गुरुंगेले महत्त्व आनि महिमा संकलन केल्लेलें आस्स. ते विषयांक परमपूज्य 'श्रीमत् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्यांनि 'गुरु महिमा' म्होणू नामकरण केल्लेलें आस्स.

आम्मि आम्का प्राप्त जाल्लालो हो मनुष्य जन्मु सार्थक कोर्चे खातिरि प्रधान जाव्नु, गुरुलि सेवा आनि देवाले नामस्मरण सतत कर्तचि आस्सुका, कारण 'आचार: परमोधर्म:' म्होणु वेद सांग्ता. तें केवल साध्य, मनुष्य जन्मांतु मात्र. पुरंदर दासांनि सांग्ला. "मानव जन्म इदु बहळ दोड्डुदु, इन्त: हानि माडलु बेडि हुच्यप्पा गळीरा" अश्शी सांग्ला देक्कुनु मानव जन्मु हो महानु, व्यर्थ कोर्नुकाती.

'हरि भजनेमाडु निरंतर' म्होणू दासांनी सांग्लां. ताज्याखातिरि सतत गुरुलि सेवा, देवाले नामस्मरण कराति. ताज्जेन ह्यां जीवन परमपावन जाव्नु सार्थक जात्तले, धन्य जात्तले. संसारू कर्तचि दिननित्य देवालो उड्गासु कोर्का. कारण स्वाम्यांनि सांगिले आस्स "पीली वालु पिड्चु" म्होणु संसारू म्हळ्ळयारी, वाघाले बाल धरल्या म्हण्के. एक पटी धर्तरी कडेरी सोडुंक जाव्वेना. सोळ्ळयारी हो मर्तलो, तशिंश जाल्ल्यारि कस्सलें कोर्का ?

संसारांतु आस्ताना गुरुली सेवा, देवाले नामस्मरण विसर्नाचि दिननित्य कोर्का. ताक्का प्राधान्य दिल्ल्यारि आम्मि अपेक्षा केल्लेल्यांकै जीवन आनिकै चड सुगम, सुफल जाव्नु चोलच्याक कारण जात्तलें, हो एकु धार्मिक तत्त्व प्रति एकल्याले कळिता आस्का, त्या देक्कुनु 'गुरुमहिमा' म्हळ्ळेलें हे कृति प्रकाशित कर्तांति, सर्वांनि ते श्रद्धा, भक्तिपूर्वक वाज्जुनु, तशिंशचि आचरणके हाळ्यारि आम्गेलो हो श्रमु सार्थक जात्ता. सद्गुरुंगेले प्रीतिक पात्र जात्ता.

श्री वेंकटरमण देवस्थान (एर्नाकुलम्)
ता. २५-९-१९९५

श्री सद्‌गुरुसेवकु
सत्यविजय हरि शेणै

ॐ

श्री गुरुभ्यो नमः

प्रार्थनेचि महिमा

सर्वशक्त जाव्नु आशिशले परमात्माले वैरि अचल विश्वासु दवोर्नु, आम्गेले अंतरंगाचो विषयु देवाल्या प्रगट कोर्चे माध्यमाक प्रार्थना म्हण्तातिं. तें एक आत्मोन्नति प्राप्त जाव्चे खात्तिरि देवाल्या कोर्चे पवित्र संभाषणा, व परमात्मान ओल्वुचे खात्तिरि सर्व जीवात्मान कोर्का जाल्लेले अध्यात्मिक साधन. कारण देवूचि ना म्हळ्ळेले लक्षांतर जनांक खंचि दैविक शक्ति आस्तिक जाव्नु परिवर्तन कर्तकी, ते परात्पर शक्तीचे अनुग्रहा खात्तिर माग्चे आम्गेलि 'प्रार्थना'.

मानवाक ताग्गेले सुदीर्घ जीवन यात्रेंतु दैहिक, मानसिक व आध्यात्मिकाचे अनेक तोंद्रे एदुर्सुका पड्ता. अस्सले सुख-दुःखाचे मिश्र फलाचे अनुभवान ताग्गेलि शक्ति, युक्ति, मिति, कित्ले म्होणु कळतरि, परमात्माक शरणु वत्ता. तेद्ना जे कांयि अंतराळा देकुनु प्रगट जात्ता, ति परिभाषा व ती माग्णिचि 'प्रार्थना'. कारण वैद्यकीय शक्तिन निवारण कोरुंक असाध्य आशिशले भयंकर रोगु समेत, हाज्जेन निवारण जाल्लेले कित्लेकी निदर्शन आस्सति. संसाराचे कित्लेकी तापत्रयाचे जन स्वाम्याले सानिध्या येव्नु शांति, तृप्ति पव्विले उदाहरण भर्पूर दिस्तऽ आस्सति.

परमात्माले प्रीति खात्तिर दिन नित्य कोर्चि प्रार्थना व्यर्थ जाव्नु दुरुपयोगु म्होणु मस्त जन लेक्तातिं. पाव्सा उद्दाक केवल एक तळें मात्र भोर्चे खात्तिर सीमित न्हयि. पाव्सा उद्काचे सदुपयोगु गोत्तु आशिशलिं, तळय़ा उद्दाक भद्र कोर्नु घेत्तातिं. आनि कडेरि ताज्जेन Electric Power कि इत्यादि उत्पन्न कर्तातिं. तशिंचि आम्गेले जीवनाचेयि सदुद्देषु साध्य कोर्चे खात्तिर दिन-नित्य आम्गेले हृदयांतु जे कांयि प्रतिक्रिया जात्ता. तेदना आम्का देवालि कृपा जाव्का जात्ता. तेदना जे कांयि तागेले प्रगट कर्तातिं तेंचि प्रार्थना म्होणुनु घेत्ता.

प्रार्थना खंचेयि नमुनेचे चमत्कार जाव्वो कर्ना. जाल्ल्यारि, ते आम्गेले आत्मबल वाडैत. जीवाक प्रधान जाव्नु जाव्का जाल्लेले शांति-समाधन प्राप्त कोर्नु दित्ता.

परमात्माले तें परम चैतन्य-स्वरुप अंतरंगातु साक्षात्कारू कोर्चे खात्तिर दिन-नित्य प्रयत्न कोर्का. महान् सत्पुरुषानि, योगी-त्यागी हान्नि हें साध्य कोर्चे खात्तिर केवल प्रार्थनेनऽचि प्राप्त केल्लेले आस्स.

केदना आम्मि देवाक भक्तीन-श्रद्धेन, नमस्कारू प्रार्थना इत्यादि कर्ताकी, तेदना परमात्मुयि ताग्गेले हस्तुन ताग्गले साम्राज्या येव्चे खात्तिर स्वागत कर्ता. ही साधना नित्य कर्तऽचि वत्ताना 'हांव-मेग्गेले' म्हळ्ळेले ममस्कारू, अहंकारू भावना विसोर्नु 'तूं-तुग्गेले' म्हळ्ळले 'शरणागती' भावना उत्पन्न जात्ता. ह्या मनोभावनेन 'हांव ह्या विशाल विश्वाचे सिंधुंतु, एक बिंदु' म्हळ्ळेलि विनयता जागृत जात्ता. हाज्जेन मानसिक परिणामु (Pressure) ऊणे जाव्नु, दैहिक, मानसिक आयासुयि ऊणे जात्तलो. आनि जीवनांतु एक समाधान म्हळ्ळेले प्राप्त जात्तले.

रविंद्रनाथ ठाकुरानि सांगिले आस्स की आम्मि केदनायि देवाल्या अशिंश माग्गुका की 'देवा ! जीवनांतु येव्चे सर्व कष्ट एदुर्सुचे शक्ति, सामर्थ्य दी' म्होणु. अस्सले प्रार्थनेक महान् प्रार्थना म्हण्ताति.

ताज्जे खात्तिरि आम्गेले परम पूज्य स्वाम्यानि आम्का दिव्य संदेशु जाव्नु एक दिन-नित्य कोर्चि प्रार्थना प्रसाद रुपारि अनुग्रह कोर्नु दिल्लेलि आस्स. ती प्रार्थना :

देवा, परमात्मा, समर्था दय करि

तुग्गेले अनुग्रहा खातिरी श्रद्धेनं, प्रीतीनं आराधना केल्ल्या

अपराधु क्षमा करि, आराधना स्विकारू करि

जगांतु सर्वांकियि ज्ञान, अभय, दी उद्धार करि

प्रत्येक भारतांतु सर्वांकियि उद्धारु करि

ही विनम्र प्रार्थना अनुग्रह करि

हि प्रार्थना आम्मि प्रति एक गावांतु प्रचलिता हाडुंक प्रयत्न कोर्का मात्र न्हयि, स्वत: नित्य नेमान कोर्का.

भगवान् श्री वेदव्यास की जय

Seva by : **Smt. Sushila Achyut Bhandarkar**
Borivili (W), Mumbai - 400 092

ॐ

श्री गुरुभ्यो नमः

"गुरु महिमा"

नमोस्तुते व्यास विशाल बुद्धे
फुल्लारविंदायत पत्र नेत्र
येन त्वया भारततैलपूर्णः
प्रज्वलितो ज्ञानमयः प्रदीपः

भगवान श्री वेदव्यास देवालि प्राण प्रतिष्ठा जाल्लेले ते दिवसाचे, वैभवाचे, वेदघोषाचे जय-जयकार, भजन, पूजन इत्यादिचे वेद-आनि-नाद घोष ह्या समयारि परम पूज्य श्री काशीमठाचे श्रीमत् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्यांगेले दिव्य हस्तुन श्री क्षेत्र हरिद्वारांतु, गंगातीरारि, सप्तऋषिले सरोवराचे सानिध्यांतु ते उत्तम जाव्नु आश्शिले उत्तर प्रदेशांतु, प्रथम एक भव्य, रमणीय व्यासमंदिर स्थापना कोर्नु, भगवान् श्री वेदव्यास देवालि प्राण-प्रतिष्ठा केल्लेलो महान दिवसु.

२६फेब्रुवारी १९८८, ह्या शुभदिवसाक हवन, पूजन, भजन, पठन, नामस्मरण हें सर्व जाल्लेलें. आनि अखंड जगाचे बरेपणा खात्तिर केल्लेलि एक महान प्रार्थना.

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिद्वार श्री व्यासाश्रमाचे प्रतिष्ठे मुहूर्तारि स्वाम्यांनि केल्लेलि प्रार्थना

देवा, परमात्मा, नारायणा, महाविष्णू, परमपुरुषा, वेदव्यासा तुगेलाग्गि प्रार्थना कर्तांति की तूंवें अनुग्रहु केल्ला, आनि आम्गेले समाजाचे पूरा लोकु हांगा आयल्यांति. नाना गोत्राचे ब्राह्मण आस्सति. नाना गोत्राचे गृहस्थ प्रमुख आस्सति.

आबाल, वृद्ध सर्वयि मेळ्नु कळकळीन तुगेलाग्गि प्रार्थना कर्तांति की तूंवें पूर्ण अनुग्रहु कोर्का अशिंश म्होणु सांगुनु, चार पांच दिवस धोर्नु तुग्गेली प्रीति जाव्का, तुग्गेली दया मेळ्का, तूंवें पूर्ण अनुग्रहु कोर्का, परिपूर्ण हांगा सान्निध्य कोर्का म्हळ्ळेलें खातिरि जाव्नु नाना प्रकाराचे हवन, पूजन, अर्चन, नमन, कीर्तन अनेक प्रकाराचि तुग्गेलि आराधना सर्वयि मेळ्नु भक्तीन केल्ल्या, प्रीतिन केल्ल्या. अनेक चुकि आस्ता योग्यतेन हीन आस्च्या पुरो. जाल्ल्यारि प्रीतिन केल्ल्या म्होणु तूंवें संतोषान स्वीकारु कोर्का. आनि ती श्रद्धा, प्रीती तुज्जेरी धर्माचेरि समस्तांक मेळ्का म्हळ्ळेले आशेन कर्तना हें केल्लेले आस्स. तूंवें पूर्ण अनुग्रहु कोर्का की हांगा प्रतिष्ठा जाल्ली तुगेली तूंवें पूर्ण दयेन सर्वांकयि कोण कोणाक तू पळैता की तांका सक्डांकयि ज्ञान दिल्लें ज्ञान दीव्नु भयं दूर केल्लें म्हळ्ळेलें तस्सलें चोलोंका म्हळ्ळेलें खातिरि तुक्का प्रतिष्ठा कोर्चे अशिंश म्होणु केल्लेंलें आस्स तुग्गेलें सान्निध्य पूर्ण तूंवें हांगा दवोर्का, विंगड कस्सलेंयि जाल्ल्यारियि माग्गनाति. देवान सर्वयि दिल्लेलें आस्स, कायिं उणे ना. जाल्लेरियी एक उणेपण आस्स की ज्ञान म्हळ्ळेलें खंचेयि एक कालाक ज्ञान ना जाल्लेले वेळेरि तूंवें अवताराक येव्नु ज्ञान दिल्लें कंयिं तुग्गेले शिष्या मुखान्तरि तें प्रचारु केल्लें कंयिं. तुग्गेले प्रीतीचे पुत्रा मुखान्तरि भक्ति प्रसारू केल्लो कंयिं तशिंश जाव्व्या वोच्चुनु तूंवें अनुग्रह कोर्नु ह्या जगाक उद्धारू कोर्नु जगदोद्धारकु म्होणु नांव घेव्नु राख्खीले हे परमात्मा, तूं पूर्ण अनुग्रह करी, आनि परत सर्वांकयि ज्ञान दी. आनि अभय दी. आनिक समाजाचे सर्वांनि मेळ्नु प्रीतीन, भक्तिन केल्लेलि ही सेवा घेव्नु, तूं पूर्ण सन्निधान तुग्गेले हांगा दवोर्नु तूं संतोषारि सर्वांकयि चलै. आम्गेले समाजाक मात्र न्हयिं, ह्या भारत म्हळ्ळेलें भारी श्रेष्ठ अशिशलें, ज्ञानान कर्तना भारी परम पवित्र अशिशलें आजि चड उणे जाव्नु अनेक प्रकाराचे दोषाक दुर्गुणांक, दुर्बुद्धिक पात्र जाल्लेले आस्स. तुग्गेले अनुग्रहाचे उणेपणान तूंवें पूर्ण अनुग्रह कोर्का, आनि सर्वांचेरियि पूर्ण अनुग्रह केल्लेले मात्रान, कर्तना ह्या भारताक तूंवें उद्धारू कोर्चे तशिंश कोर्का. तांतुयि प्रत्येक जाव्नु तुग्गेलें पवित्र जाव्नु अशिशलें हाक्का उत्तर प्रदेशु म्हणताती, तांतु सर्वयि प्रकाराचेयि क्षेत्र आस्स. तूंवें राम जाव्नु अयोध्येंतु अवतारू घेतलो कंयिं. तूंवें कृष्णु जाव्नु मथुरेंतु अवतारू घेत्लो कंयिं. तुग्गेलेंचि अवतारु कल्पींतु तूंवें यमुना द्वीपाचेरि कोर्नु तूंवें ज्ञान दिल्लें कंयिं, तुग्गेलेंचि स्थान जाव्नु आशिशलें बदरी केदारयि हेंचि उत्तर प्रदेशांतु आस्स. तें नंता गंगोत्री, यमुनोत्री तुग्गेलि पादोत्भव गंगा, परम पवित्र ती तुग्गेलेचि दयेन ह्या उत्तर प्रदेशांतु आस्स. तेंचि

प्रकाराचेरिं अनेक काल सक्कड ऋषिंनी ज्ञानसत्र कोर्नु परमपवित्र जाव्का, सर्वालेंयि कष्ट निवारण जाव्का, कलियुगांतु आयिल्यांक ज्ञान उणे जात्तले. ज्ञान मेळ्का म्हळ्ळेले खातिरि जाव्नु पुराण तूंवें केल्लेलि जाल्ल्यारि ते पुराणा मुखान्तर प्रचारू केल्लेलें तस्सलें नैमिषारण्य म्हळ्ळेले ते क्षेत्रयि तेचि उत्तर प्रदेशाक आस्स तीर्थराज प्रयाग म्हळ्ळेलें तें हेंचि क्षेत्रांतु आस्स. उत्तर प्रदेशांतु तरिंची पावन जाव्नु अश्शिलें गंगा तीरारि कस्सल की तो महादेवु ताक्का ब्रह्मकपाल लाग्ले कंयिं ते स्थानाक आयिले कडेरि ताग्गेलें ते कपाल सुट्ले कंयिं. आनि तो भारी संतुष्ट जाल्लो कंयिं. तस्सलें तें परमपवित्र वाराणसि क्षेत्रयि हेंचि उत्तर प्रदेशांतु आस्स. अश्शि सर्वयि आश्शिलें त्यां उत्तर प्रदेशां आजी कस्सल की उत्तर आश्शिलें आनिकायि अधम जात्ता की अश्शि म्हळ्ळया म्हण्के भारी दोष पूर्ण जांल्ला म्हण्के दिस्ता. कोणालियी चूक आस्च्या पुरो. कोणालेयि दोष आस्च्या पुरो. तूं सर्वयि क्षम कोर्चो तस्सलो क्षमा सागरू, क्षम करी. आनि उत्तर प्रदेशु उत्तम प्रदेशु करी. आनि ह्या भारत जगतांतु विख्यात करी. आम्मि तुगेली सेवा केल्लि. सारस्वत ब्राह्मणांक तूंवें अनुग्रह केल्लो आनि लोकांक उद्धारू कोर्चे तश्शि अनुग्रह केल्ले म्हळ्ळेलि तस्सलि ती कीर्ति तूंवें हाडोनु घेव्का म्होणु तुगेलाग्गि प्रार्थना कर्ताति आनि आत्तं प्रसन्न पूजा केल्लेलि आस्स. आत्तं मुहूर्तारि तुक्का प्रतिष्ठा कर्ताति. पूर्ण अनुग्रह कोर्नु सर्वांकयि उद्धारू करी.

हें सर्व ऐकतना प्रत्येक जाव्नु श्री काशीमठ शिष्य वृंदाले महान् भाग्य म्होण्का. कारण आजि अस्सले ह्या सानिध्यारि, 'ज्ञान-अभय' दाता भगवान् श्री वेदव्यासालि प्रतिष्ठा जाव्नु स्वर्गऽऽचि भुंय्चेरि आय्ले म्हण्के जाव्नु, सर्वांक पुनीत जाव्चे महान् भाग्य स्वाम्यान प्राप्त कोर्नु दिल्लेलें आस्स. अस्सले भाग्य येद्दोळु थांयि आम्गेले म्हाल्गड्यांकसमेत प्राप्त जाय्नि म्होण्येत.

ताज्जे खात्तिरि आजि आम्मि प्रत्यक्ष हें तीर्थक्षेत्रारि येव्नु, धन्य जाव्नु इतरांकयि सहभाग जाव्चे तश्शि सुसंधि प्राप्त कोर्नु दीव्का जाल्लेलें आस्स. हें क्षेत्र जगाचे बरेपणा खात्तिरि म्हणताना आजि :

१. तिरुपतिचो श्रीवेंकटरमणु कश्शि वेदब्रह्मु जाल्ला की,
२. पंढरापुराचो श्री विठोबु कश्शि नादब्रह्मु जाल्ला की,
३. जगन्नाथ पुरिचे श्री जगन्नाथ देवु कश्शि अन्नब्रह्मु जाल्ला की तश्शिचि,
४. हरिद्वाराचे भगवान् श्री वेदव्यासु 'उपासना ब्रह्मु' जाव्का. आनि आम्गेले समाजातर्पेन जगाचि किंचित सेवा समर्पण जाव्का.

म्हळ्ळेले प्रयत्न सर्वांनि कोर्का जाल्लेले आस्स.

आजि आम्मि 'ज्ञान-अभय' प्राप्त कोर्नु घेव्नु आम्गेलो १) संस्कारू २) संस्कृति आनि २) संस्कृत पुनरुज्जीवन कोर्चाक प्रयत्न कोर्का.

ताज्जे खात्तिरि पूज्य स्वाम्यानि श्री वेदव्यास मंदिरांतु मध्येंतु आश्शिले भगवान् श्री वेदव्यासाओट्टु ताग्गेले दिव्य चरण कमला लाग्गि ताग्गेले सुपुत्रु जाव्नु आश्शिले शुकमुनिक प्रतिष्ठा केल्ल्या. तश्शिंशचि ताग्गेले चारि दिक्कान

१. ऋग्वेदु प्रचार केल्लेलो **पैल मुनि**

२. यजुर्वेदु प्रचार केल्लेलो **वैशंपायन मुनि**

३. सामवेदु प्रचार केल्लेलो **जैमिनि मुनि**

४. अथर्व वेदु प्रचार केल्लेलो **सुमंतु मुनि**

ह्या चारि शिष्यांकयि प्रतिष्ठा केल्लेलि आस्स. हांगेले शिवाय सप्त ऋषि जाव्नु आश्शिले,

१. कश्यपु २. अत्रि ३. भारद्वाज ४. विश्वामित्रु ५. गौतम ६. जमदग्नि ७. वसिष्ठ हांगेलियि प्रतिष्ठा केल्लेलि आस्स.

आजि हो सर्व विषयु मनांतु होर्नु, गुरुन सांगिले तश्शिंश कोण कोण कृतिंतु हाडुक प्रयत्न कर्ताकी, तांगेले जीवन खंडितऽचि धन्य जात्ता. हांतु कांयि संशयु ना. आजि आम्का ती सेवा कोर्चें भाग्य प्राप्त जाल्लेलि आस्स. प्रथम ते आम्मि प्रयत्न कोर्नु, इतरांकयि हांतु सहभाग जाव्चे तश्शिंश कोर्का.

श्री कृष्ण परमात्मान भगवद्गीतेंतु अश्शि सांगिले आस्स;

य इमं परमं गुह्यं मद्भक्तेषु अभिधास्यति

भक्तिं मयि परां कृत्वा मामेव ऐष्यति असंशयः (१८/६८)

अर्थुः जो मनुष्यु मेग्गेले वैरि उत्कट भक्ति दवोर्नु, हें रहस्यपूर्ण गीतामृत मेग्गेले भक्तांक सांग्तकी तो निसंशयु माक्काचि प्राप्त जात्ता.

ताज्जे खात्तिरि स्वाम्यांगेलि दिव्यवाणि प्रसाद रुपारि सेवन कोर्नु, इतरांकयि ताज्जे स्वाद प्रसाद रुपारि वितरण कोर्का जाल्लेलें आस्स.

सद्या मुंबैच्यान आनि बेंग्ळुर्चान श्री व्यासोपासनेचो कार्यक्रमु हरिद्वारांतु येव्नु प्रारंभ केल्लेलो आस्स. तश्शिंशचि प्रत्येक गांवतुल्यान हो कार्यक्रमु कोरुंक जाग्रत जाव्का. मानव जन्मु प्राप्त जाव्चे मस्त जन्मानंतर आनि पुरंदर दासानि सांग्ला.

"मानव जन्म इदु बहळ दोड्डु"

तशिंचि आन्नेक रीतिरि तेंचि अशिश सांगिले आस्स

"जंतुनां नरजन्म श्रेष्ठ"

म्हण्ताना हो मानव जन्मु प्राप्त जाल्लेले आम्गेले होळ्ळे भाग्य. आनि हो जन्मु प्राप्त जाव्चे कित्लेकी जन्मानंतर. म्हण्ताना, तो मानव जन्मु कित्ले महान् जाव्नु आस्का. कारण आत्म साक्षात्कारू कोर्नु घेव्चकऽचि मानव जन्मु प्राप्त जाव्वो. जाल्ल्यारि मायेचे बंधना निमित्त आत्माचे वियोग जाव्नु हो विषयु कळिता हाडुंकचि कष्ट जाल्लेले आस्ता. तांतुयि आम्मि ब्राह्मण. हो जन्मु प्राप्त जाव्चे आनिकयि दुर्लभ.

ताज्जे खात्तिरि हो विषयु कठोपनिषदांतु अशिश सांगिले आस्स.

"उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्यवरान् निभोदत

क्षुरस्य धारा निशिता दुरत्यया दुर्गं पथस्तत् कवयो वंदति"

अर्थु: उटायाति, जाग्रत जाय्याति. श्रेष्ठ परम पवित्र जाव्नु आशिशले गुरुल्या देकुनु जीवन सार्थक कोर्चे विषयु प्राप्त कोर्नु घेय्याति. नात्ल्यारि हो विषयु समजुनु घेव्चे म्हळ्ळयारि, एक भारी धार आशिशले पेस्कातिरि (Cut-throat Blade) चम्कल्या म्हण्के म्होणु ज्ञानि सांग्ताति.

हो आत्त सांगिलो विषयु मना व्होर्नु, आम्मि आम्गेले स्वाम्यान मार्गदर्शन केल्लेले तशिंश आचरणेतुं हाळ्ळे म्होणु जाल्ल्यारि, आम्गेले जीवन खंडितऽचि सार्थक जात्तलें. हो विषयु सादा सरळ रीतिरि स्वाम्यान आम्का मस्त पटि सांगिले आस्स. आम्मि केवल धन-कनक संपादन कोर्चांतूंचि आम्गेले जीवन कर्तऽ आस्सति. आम्का देवान विचार कोर्चे तस्सलि शक्ति दिल्ल्या. तित्लेऽ न्हयि आम्मि ब्राह्मण आशिशले कारणान प्रत्येक जाव्नु आम्मि कोर्का जाल्लेले केलव कर्तव्य आस्सति. आम्मि ते पालन कर्नी जाल्ल्यारि कस्सले जात्ता म्होणु भगवद्गीतेंतु अशिंश सांगिले आस्स्.

यः शास्त्रविधिमुत्सृज्य वर्तते कामकारतः

न स सिद्धिमवाप्नोति न सुखं न परां गतिम्

अर्थु : जो मनुष्यु शास्त्र विधिचे त्याग कोर्नु स्वथाले इच्छे अनुसार जीवन कर्ता ताक्का सिद्धि, सुख आनि परम गति प्राप्त जाय्ना.

ताज्जे खात्तिरि ब्राह्मण जाव्नु आशिशले आम्मि गुरुन सांगिले सर्व आचरणेतुं हाड्चे कशिंश, म्होणु प्रथम विचार कोर्का जाल्लेले आस्स. आनि तें ज्ञान इतराकंयि कोळोका.

तशिंश जाल्लेरि आत्त ,

१) गुरुलो अनुग्रहु कशिश जात्ता ?

२) गुरु म्हळ्ळयारि कोण ?

३) गुरु शिष्याक केदना स्वीकार कर्ता ? म्हळ्ळलो सर्व विषयु प्रथम सम्जुनु घेव्का जाल्लेलें आस्स.

गुरु म्हळ्ळयारि,

'गु' कारो अंधकारश्च
'रु' कारो तेज उच्यते

गुरु अधंकारू दूर कोर्नु थंयि प्रकाशु आस्स कर्ता. म्हळ्ळयारि, जन्मो जन्मांतराचे पाप नाश कोर्नु ज्ञान प्रा्प्त कोर्नु दित्ता. अशिंश आत्मानुभूति प्राप्त कोर्नु दित्तल्याक गुरु म्हणताति २) गुरुलो अनुग्रहु त्रिविधारी प्राप्त जात्ता. १) क्रौंच २) कुर्म ३) मत्स्य. प्रथम क्रौंच म्हळ्ळयारि, कशिंश पक्षि ताज्जे मोट्टे घाल्तरि, ताज्जे वैरि बैसुनु ताक्का दाह दित्तरि, मोट्टे भेत्तुनु पिल्लाचे जन्मु जात्ता. २) दोन्निचे कुर्म म्हळ्ळयारि, कासवु. कासवु ताज्जे मोट्टे समुद्रा वैरि येव्नु मात्तेरि दवोर्नु, कडेरि धुरदेकुनु द्रष्टी घाल्ता, तेदना मोट्टे भेत्तुनु पिल्लाचे जन्मु जात्ता. ३) तिन्निचे मत्स्य. मत्स्य म्हळ्ळयारि, झळ्के. झळ्केचे पोट्टांतुल्यान पिल्ल भाग्रि येव्नु जन्मु घेत्तरि, उद्काचे पाळाक पिल्ल कित्लेकि धूर वत्ताति. मात्र आम्मान उड्गासु केल्ले कुड्ले. ते पिल्ल उड्ताति कंयि. अशिंश त्रिविधारि गुरुलो अनुग्रहु जात्ता. म्हणतना गुरु म्हळ्ळयारि एक तत्व. तें सर्व व्यापक जाव्नु आस्ता.

तशिंशची गुरुले स्वभावा विषयु गीतेंतु मस्त कडेन उल्लेख केल्लेलो आस्स. २/५६,१२/१७,१८/५४ आनि गुरुले अनुग्रहान प्राप्त जाल्लेले ज्ञान कशिंश आस्ता म्होणु गीतेंतु दिलेल्ले आस्स ४/३७.

"ज्ञानाग्नि सर्व कर्माणि भस्मसात्कुरुते तथा" अशिंश गुरुले निमित प्राप्त जाल्लेले ज्ञानाग्निन शिष्याले जन्मो-जन्मांतराचे पाप भस्म जात्ता. आनि ताक्का मरणा देकुनु पार कर्ता.

गुरुलो अनुग्रहु कशिंश प्राप्त कोर्नु घेव्येत ? हो विषयु ईश्वरान उमेक अशिश सांगिले आस्स की

"गुरोः स्तोत्रं गुरोः सेवा शिष्य कृत्यं परं स्मृतम्
दोष दृष्टिरनर्थायेत्यु मामाह सदाशिवः"

शिष्याले महान कर्तव्य म्हळ्ळयारि, गुरुलि सेवा कोर्चें, गुरुले गुणगान कोर्चें, ही सेवा श्रद्धेऽन, भक्तीन कोर्का. ती सेवा गुणगान कशिश कोर्का म्होणू श्वेताश्वतर उपनिषदांत अश्शिं सांगिले आस्स.

"यस्य देवे परा भक्तिः यथा देवे तथा गुरौ
तस्मै ते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशंते महात्मनः प्रकाशंते महात्मनः"

अर्थु : कोणाक परमात्मा वैरि पराभक्ति आस्सकी, तश्शिंचि गुरुवैरियि पराभक्ति आस्स की, तस्सले महात्माक दिल्लेले मार्गदर्शन सर्व ज्ञानोदय जाव्चाक कारण जात्ता. ताज्जेन अनुग्रह जाव्चाक तोडोवु जाय्ना.

ताज्जे खात्तिरि प्रथम आम्का भक्ति-श्रद्धा प्राप्त जाव्चे खात्तिरि आम्मि नारद पुराणा सांग्ल्या म्हण्के

"हरेर्नाम हरेर्नाम हरेर्नाम केवलम्
कलौ नास्तैव नास्तैव नास्तैव गतिर् अन्यथा ।"

अर्थु: कलियुगांतु अश्शिं केवल देवाले स्मरण, कीर्तन, पूजन, भजन हें सर्व मानव जन्मु तारण कोर्चें तस्सले सुलभ उपाय. ताज्जे खात्तिर हें सर्व सतत कर्तऽ आस्का. हाज्जेन श्रद्धा भक्ति प्राप्त जाव्नु गुरु सेवा कोर्चें भाग्ययि प्राप्त जात्ता. ताज्जेन, गुरुले अनुग्रहान, जीवनांतु सुख, शांति, प्राप्त जाव्नु, हें मानव जीवन अमृतमय जाव्नु देवाले दयेक पात्र जाव्चाक कारण जात्ता.

आनि आम्का भगवान् श्री वेदव्यासु परमगुरु प्रथम गुरु, श्रीमन्नारायणालो एकु अवतारु. ते श्री व्यास देवालो अवतारु द्वापरयुगा अंत्यारि कलियुगा आदिरि जात्ता. कारण ते समयारि ब्राह्मणाले ज्ञान सर्व नाश जाल्लेले आस्ता. कडेरि ब्राह्मणान केल्लेले प्रार्थने निमित्त, देवाक जन्मु घेव्का पड्ता आनि तो अवतारू प्रत्येक जाव्नु ज्ञान-अभय दिव्चे खात्तिरऽचि जात्ता.

केदनायि ब्राह्मणानि जन्मु घेव्चेंचि इतरांक ज्ञान दिव्चे खात्तिरि. जाल्ल्यारि गौतम ऋषिलि शापान तांगेले ज्ञान सर्व नाशाक कारण जात्ता.

गौतम ऋषि एकु महान् ऋषि आस्ता. ताग्गेले समयारि सर्वयि कडेन बरगालु येव्नु दुर्भिक्ष जाल्लेले आस्ता. ह्या परिस्थितिंतु केवल गौतम ऋषिले

आश्रम मात्र सुभिक्ष जाव्नु आस्ता. हें सर्व ताग्गेले तपो बल आनि नित्य नेमऽचि कारण आस्ता. ब्राह्मणाक ही स्थिति सहन कोरुंक भारी कष्ट जात्ता. ते कारणान सर्व ऋषि-मुनि ताग्गेले आश्रमाक येत्ताति. तो सर्वांक प्रीतीन स्वागत कर्ता. अकस्मात एक दिवसु ब्राह्मणांक अशिंश दिस्ता की 'आम्मि हाग्गेले आश्रमा राब्बुनु धर्माक अन्न खात्तऽ आस्सति.' अशिंश धर्माक अन्न खेल्लेल्यान खंडितऽचि आम्गेले पुण्य क्षीण जात्तऽ वत्तले. हो विचारू तांगेले मना येव्नु आश्रम सोणु वच्चे योग्य म्होणु लेक्ताति. जाल्ल्यारि, अशिंशचि सोणु वत्ताति म्होणु कशिश सांग्चे. सांग्ल्यारि ताक्का वाय्ट दिस्तले. अशिंश विचार कर्तना, ब्राह्मणालि बुद्धि गणपति विचलित कर्ता. कस्सल्याक म्हळ्ळयारि गणपतिलि आम्मा पार्वति एक दिवसु ताक्का अशिंश सांग्त की, 'चेर्डा, तुग्गेले आन्नाले मात्यारि कोण बैस्ल्या म्होणु तुक्का गोत्तु आस्सवे ? गंगा बस्ल्या. तिक्का कश्शी पुणि कोर्नु थंयि देकुनु भुंय्चेरि येव्चे तशिंश कोर्का. हो विचारू ताग्गेले मात्यांतु सुर्वेकचि पार्वतिन भर्लेलो आस्ता. गणपति भारीऽ बुद्दतुं. सुसंधि पोळोनु प्राप्त जाल्लेले योग्य समय म्होणु लेक्कुनु, आम्मान सांगिले वचन पालन कर्ता, आनि ब्राह्मणालि बुद्धि विचलित कर्ता. ते देकुनु ब्राह्मण विचार कोर्नु, कस्सले कर्ता म्हळ्ळयारि एक कृत्रिम मात्येचि गायि कोर्नु ताक्का जीवदान दीव्नु गाद्यांतु सोड्ताति. आनि हो विषयु अशिंश सांग्ताकी, गाद्यांतु एकि गायि चर्तऽ आस्स. आम्मि प्रयत्न केल्ल्यारि कांयि ती गायि धाव्नि, म्होणु गौतम ऋषिक कळैताति. हें ऐकुनु, कुड्ले गौतम ऋषि ताग्गेले दंड घेव्नु गाद्यांतु धाव्डाच्या वत्ता. चिके दंड लाग्चेऽऽ तोडोवु, ती गायिं पड्ता. आनि मरण पाव्ता. तें पोळोनु ऋषिक भारीऽ दुःख जात्ता. जाल्ल्यारि चिके आलोचन कर्तना मना येत्तकी, 'हांवे गाय्क चिकेचि दंड लायिले मात्र. ताज्जेन अशिंश जाव्चाक कारण कस्सलें ?' म्होणु विचार कर्तना, ताक्का कळ्तकी, हें सर्व केल्लेले ब्राह्मणान म्होणु. ऋषिंक केदनायि त्रिकाल ज्ञान आस्ता. त्रिकाल ज्ञान म्हळ्ळयारि, फुडे जाल्लेले. आत्त जाव्चे, आनि मुकारि जाव्चे हें सर्वयि ऋषिंक कळ्ता. आत्त जाल्लेलें गोहत्या सर्व पापाकयि होळ्ळें पाप. तेवै सत्पुरुषानि केल्लें म्होणु जाल्ल्यारि, आनिकयि ताज्जे पशि होड पाप ना. हें सर्व जात्तरि गौतम ऋषि ताग्गेले मंत्र शक्तिन गंगेक भुंय्चेंरि येव्चे तशिंश कोर्नु, ताग्गेले कमंडलांतु आव्हान कर्ता. ते गंगे उद्दाक गाय्चे वैरि घाल्ता. गायि जीव जात्ता. गौतम ऋषि ब्रह्म-हत्या देकुनु मुक्त जात्ता. आनि होळ्चे ते गंगा न्हयिंक गोदावरी म्हणताति. ती न्हयि महाराष्ट्रांतु नासिकांतु आस्स.

कडेरि गौतम ऋषि कोपान ब्राह्मणाले ज्ञान सर्व नाश जाव्वो म्होणु शापु दित्ता. कारण हान्नि ब्राह्मण जाव्नु समेत, कित्लेकी समय मेग्गेले अन्न खाव्नु, माक्का मोसु केल्लो न्हवे ? म्होणु ताक्का भारी दुःख जात्ता.

पृथ्विरि सक्कडयिकडे अज्ञानाचे कारण यज्ञ-याग सर्वयि ना जात्ता. दान धर्मुयि ना जात्ता. सक्कडयि कडे अधर्मु वाड्‌तऽ गेल्लेलो आस्ता. हें पोळोनु सर्व देवतानि ब्रह्माल्या वच्चुनु प्रार्थना केल्लि की 'हे ब्रह्मदेवा, भुंय्चेंरि सर्वयि कडे ज्ञानाचो अभावु जाल्लेलो आस्स. अधर्मु वाड्‌तऽ आस्स. हें सर्व ऐकुनु, ब्रह्मु सुर्वेक देवतेकं वोट्टु कोर्नु वैकुंठादिपति जाव्नु आश्शिले ते विष्णुलि प्रार्थना कर्तातिं. तेदना ताणे सांग्लेकी आत्त अवतारु घेव्वो समयु आय्ला. हांव व्यासाले रुपारि अवतारु घेत्ता. हें ऐकुनु सर्वांक भारीऽ आनंद जात्ता. अस्सले अज्ञानाचे अंधकारांतु भगवान् श्री वेदव्यासालो जन्मु जात्ता. साधारण जाव्नु हि महान् घटना जाल्लेलि ५,००० वर्साचे सुर्वेक म्होण्येत. म्हळ्ळयारि द्वापरयुगा अंत्यारि कलियुगाचे आदिरि जाल्लेले.

भगवान् श्री वेदव्यासाले आम्माले नांव सत्यवति. आनि आन्नाले नांव पराशरू. हो वसिष्ठ कुलाचो आस्ता. तश्शिंची यमुना नदितिरारी, कल्पि म्हळ्ळेले गावांतु व्यासालो जन्मु जाल्लेलो.

प्रथम जाव्नु श्री वेदव्यासान वेद विभजन कोर्नु, चारि वेद तय्यार केल्लें. तश्शिंची ते प्रचार कुरुंक चारि शिष्याकंयि तय्यार केल्ले. १८ पुराण, ब्रह्मसूत्र महाभारत, भगवद्‌गीता, इत्लें सर्वयि बरयिले आस्स. हांतुले १८ पुराण, ताग्गेले पांचा शिष्यु जाव्नु आश्शिले रोमहर्षण म्हळ्ळेले करान प्रसार केल्ले. तित्ले न्हयि ताज्जाकयि महत्त्व जाव्नु आश्शिलें भागवत ताग्गले पुत्रु जाव्नु आश्शिले शुकमुनि कडेन प्रचारू करैलें. आनि ताणे रचना केल्लेले महाभारत पांचा वेदु म्हण्तातिं.

प्रत्येक जाव्नु सांग्चे जाल्ल्यारि, भागवत कलियुगाचे जनसामन्या खात्तिरऽचि म्होणु रचना केल्ले. आनि कृष्णान अश्शि सांगिले आस्स की भागवत मेग्गेले घर. तांतु हांव सदा वास जाव्नु आस्स. आनि भगवद्‌गीता ही मेग्गेलीचि वाणि. हें दोन्नी कोणाले घर्कडे आस्सुनु, कोण ते दिन नित्य पठण या श्रवण कर्तात्कि, तें घर एक महान् तीर्थक्षेत्र म्होणोनु घेत्ता. म्होणु सांगिले आस्स. ताज्जे खात्तिरि प्रत्येक जाव्नु प्रथम ब्राह्मण जाव्नु आश्शिले आम्गोले घर्कडे तें आस्का. आनि नित्य पठण कोर्का.

भागवतांतु आय्चे कलियुगांतु कश्शिंश जीवन कोर्का म्होणु स्पष्ट उल्लेख केल्लेले आस्स. तित्ले न्हयि कृष्णान हेवंयि सांगिले. आस्सकी, खंचो भक्तु

मेग्गेलो विषयु प्रचलिताक हाडुंक प्रयत्न कर्तकी तो मेग्गेलो परम प्रिय भक्तु. आनि तो माक्काचि येव्नु पाव्ता म्होणु गीतेचे १८/६८ हे श्लोकांतु सांगिले आस्स.

ताज्जे खात्तिरि आम्मि आजि भगवान् श्री वेदव्यासाले स्मरण दिन-नित्य कोर्नु ताणे सांगिलो विषयु आचरणेंतु हाडुंक प्रयत्न कोर्का जाल्लेले आस्स.

भगवान् श्री वेदव्यासाले शिष्यांतु पैल मुनि वैष्णव पंथाचे, द्वितीय गुरु. अशिंश गुरुकुल पद्धति दुर्वास मुनि पर्यंत आशिशलिं. ताज्जे नंतर मठा परंपरेतुं प्रथम गुरु यादवेंद्रतीर्थ ४०० क्रि. श. (A. D.) क म्होण्येत. आम्मि द्वैत पंताचि. आम्गेलो गुरु श्री मद्वाचार्य. हांगेलो जन्मु १२३८ A. D. तूं दक्षिण कन्नडाचे उडुपिचे एक लाग्गि गावांतु जाल्लेलो. हांगेले गुरुले नांव श्री अच्युत प्रक्षाचार्य. हान्नि अद्वैत तत्वाचे आशिशले. जाल्ल्यारि हें तत्त्व शिक्तरि तें तत्व सोणु द्वैत तत्व स्वीकार केल्लें. आनि हांका बदरीकाश्रमांतु भगवान् श्री वेदव्यासालो दर्शनयि प्राप्त जाल्लेलो आस्ता. ह्या समयारि तान्नि बदरी देकुनु गोमांतकाक आय्लिति. थंयि एक विद्वान पंडित जाव्नु आशिशले शंकर म्हळ्ळेले सारस्वत ब्राह्मणाले घर्कडे येव्नु राब्लेती. आनि ते पंडिताक द्वैत सिद्धांत भोधन केल्लें. आनि शिकैले. स्वामि श्री मद्वाचार्यांक 'पूर्ण प्रज्ञ' म्होणुयि नांव आशिशलें. आनि वायुलो अवतारु म्होणू 'समद्वविजय' म्हळ्ळेले पुस्तकारि आस्स. हें पुस्तक नारायण पंडित आचार्य हान्नि बरयिलें.

गोवांतु येव्नु पाव्तरि एक पटि श्री मद्वाचार्यानि ४,०० केळें सेवन कोर्नु, ताज्जे वोट्टु ३० कुंभ दूध पीव्नु, वायुलो अवतारू म्होणु जनाले कळिताक येव्चे तशिंश केल्लेले आस्स. हें सर्व दृष्टांत पोळोनु गोमांतकाचे केलव ब्राह्मण वैष्णव पथांक मेळ्ळे.

श्री काशीमठ संस्थानाचे गुरु परंपरेंतु प्रथम गुरु श्रीमद यादवेंद्र गुरु. हांगेले गुरुले नांव श्री विजयेंद्रतीर्थ गुरु म्होणु. हांका विष्णुतीर्थ आनि श्री विद्यानिधीतीर्थ म्होणुयि नांव आशिशले. एक दृष्टांत एक पटि कुंभकोण मठाचे श्रीमद् श्रीसुरेंद्रतीर्थ स्वाम्याल्या केलव ब्राह्मण येव्नु अशिश म्हणाले की, 'तुम्गेल्या विद्वत्त आस्स म्होणु जाल्ल्यारि, तुम्मि आम्गेले वोट्टु धर्मशास्त्रा विषयावैरि तर्का बैस्का. हांतु ७ दिवसा अंत्यारि कोण सल्वताकी तान्नि जय जाल्लेल्याले अधीन जाव्का. स्वाम्यान जाय्त म्हळ्ळें. आनि तर्कशास्त्रा व्यवस्थायि जाल्लि. तर्कशास्त्र सतत ६ दिवस जाल्लो. संचे दिवसाचे सांजे स्वाम्याले कळिता येत्तकी तान्नि सल्वताति म्होणु. जाल्ल्यारि

ते दिवसु रात्रि तांगेले स्वप्नांतु 'फायि (सात्ता दिवसु) एक स्वामे तांगेले सहाय्याक येत्ताति म्होणु' हें स्वप्न पड्तरि तांका धैर्य येत्ता.

तश्शिचि हेर्दिवसु यथा प्रकार गौड सारस्वत स्वामे श्री विद्यानिधीतीर्थ स्वामे तांगेले क्षेत्राक येत्ताति.

तान्नि रामेश्वरा यात्रा कोर्नु श्री व्यासतीर्थ स्वाम्याल्या देकुनु शिक्षण प्राप्त कोर्चे खात्तिरि इतर शिष्या वोट्टु आस्तले. हांगा श्रीमद् सुरेद्रंतीर्थ स्वामे योग्य रीतिरी तांगेले स्वागत कर्ताति. जाल्ल्यारि, प्रवेश कर्तना, थंयि बश्शिले विद्वान ब्राह्मण मात्र तांका मर्याद दिनाश्शिं बश्शिले आस्ताति. कडेरि स्वामे त्रिकाल पूजा सर्व कर्तरि व्यवस्था केल्लेले सभेंतु येव्नु तांगेले स्थान स्वीकार कर्ताति. जाल्ल्यारि सर्व एक पटि शांत जात्ताति. तेदना सभेंतु आय्कुक आय्यिले गृहस्थानी निम्गिले अश्शि शांत जाव्वा कारण कस्सले म्होणु. तेदना श्रीमद् विष्णुतीर्थ स्वामे म्हणाले 'केदनायि कोणयि पूजनीय व्यक्ति सत्पुरुषानि येत्ताना, संसारिक जाव्नु आश्शिले ब्राह्मणाले आनि इतर सर्वाले कर्तव्य अश्शिं आस्सकी, आय्यिल्यांक स्वागत कोर्नु मान-मर्याद दिव्नु गौरव कोर्चे. हें तुम्मि केल्लावें ?" म्होणु श्रोतांक निम्गिले. 'ना' म्हणाले ब्राह्मण म्हणताना 'तुम्का गोत्नावे ? कोण शास्त्रांतु दिल्लेले तश्शि चल्नातिकी तस्सल्यांल्या कश्शिं चोल्का ?" अश्शि जोरान स्वाम्यान श्रोतांक निम्गिले. आनि विषय स्पष्टिकरण केल्लो. ते आय्कुनु ब्राम्हणाकं अपजय स्वीकार कोर्का पळ्ळें. हें आय्कुनु श्रीमद् सुरेंद्रतीर्थ स्वाम्याक भारी आनंदु जात्ता. आनि श्रीमद् विष्णुतीर्थ स्वाम्याक श्रीमद् विजयेंद्र तीर्थ म्होणु पंदवि प्राप्त जात्ता, आनि तित्ले न्हयि श्रीमद् सुरेंद्रतीर्थ स्वाम्यान १) श्री व्यासालि मूर्ति २) श्री रामचंद्र देवालि मूर्ती ३) सालिग्रामु हें सर्व दीव्नु तांगेले सन्मानु केल्लेलो आस्ता.

तश्शिंचि आन्नेक तांगेले दृष्टांत सांग्चे जाल्ल्यारि, तान्नि कुंभकोण मठाचे वीर शैव मठादिपतिंक तर्कशास्त्राचे वाद विवादांतु अपजय केल्लेलें आस्ता. आनि अपजय जाल्लेल्या मठादिपतिन उत्तराक वच्का, आनि तांगेले (अपजय जाल्लल्याले) अनुयायिन जय जाल्लेले तर्पेन वच्का म्होणु सुर्वेकचि निर्णयु घेत्तिलो आस्ता.

श्रीमद् विजयेंद्रतीर्थ स्वाम्याक ६४ कला गोत्तु आश्शिलि. श्रीमद् विजयेंद्र तीर्थ स्वाम्यान बरयिले माद्व तत्वाचे गृथांतु

१) चक्र मिमांस २) चंद्रि कोदहित न्याय विवरण ३) न्यायामृत व्याख्या ४) अष्ट्य्या कपोल शपतिका इत्यादि वैरि भाष्या बरयिले आस्स.

आन्नेक दृष्टांत सांग्चे जाल्ल्यारि, एक दिवसु काशिरायु ताग्गेले सह कुटुंब जाव्नु ब्रह्म घाटारि एक शुभदिवसु गंगेंतु स्नान कोरुंक येत्ताति. गंगेतु स्नान कर्तना, अकस्मात् रायाले बाय्लेले एक कांकण गंगेतु पड्ता. तें तान्नि कित्ले सोद्दिल्यारियि मेळना कडेरि ते गंगा तीरारि पूजा कोरुंक आय्यिले श्रीमद् विजयेंद्र स्वाम्याक पोळोनु, साष्टांग प्रणाम कोर्नु, गंगेंतु पळ्ळले कांकणाविषयु रायालि बाय्ल प्रकट कर्ता. हें सर्व आय्कुनु स्वामे गंगा देविलि प्रार्थना कर्ताति. ती प्रार्थना आय्कुनु प्रसन्न जाव्नु गंगादेवि, तिग्गेले हातु वैरि कोर्नु ते कांकण राण्येक दाकैता. हें सर्व पोळोनु रायु-राणि भारी आश्चर्य पाव्ताति. आनि स्वाम्याक कृतज्ञता अर्पण कोर्नु तांका एक होळ्ळे कट्टोणयि (Building) बांदुनि दित्ताति. हें सर्व दृष्टांत आय्कतना श्रीमद् विजयेंद्रतीर्थ स्वामे एक महान तपस्वी, विद्वान पंडित आश्शिले म्होण्चे हांतु कांयि संशयु ना.

श्रीमद् यादवेंद्रतीर्थ स्वामे

श्रीमद् यादवेंद्र्तीर्थ स्वामे आम्गेले श्री काशीमठ संस्थानाचे गुरुपरंपरेचे प्रथम गुरु १५४२ A.D. ह्या समयारि काशिंतु हांगेलो दीक्षा स्वीकारू महोत्सवु श्रीमद् विजयेंद्र तीर्थ स्वाम्याले सानिध्यारि जाल्लेलो आस्ता. श्रीमद् यादवेंद्र स्वाम्याक श्रीमद् सुरेंद्रतीर्थ स्वामे

१) श्री व्यासालि मूर्ति
२) श्री रामचंद्रालि मूर्ति आनि
३) सालिग्रामु दिन नित्य पूजा कोरुंक दिल्लेलि आस्ता.

श्रीमद् यादवेंद्रतीर्थ स्वाम्याले गुरु श्री विजयेंद्रतीर्थ स्वाम्यान शिष्य स्वीकार कोर्नु तांका दिल्लेले मार्गदर्शनेंतु, महत्त्व जाव्नु आश्शिलो विषयु.

१) सर्वांक मुद्राधारण दित्त आस्का,
२) जप कोर्चाक मंत्र दीव्चे (ॐ नमो नारायणाय)

हांगेले प्रधान मठु काशि आश्शिलो. आनि हांगेलो आन्नेक मठु भट्कळांतु आश्शिलो. हो मठु तांका एक जोग महाले म्हळ्ळेले सत्पुरुषानि १६०७ A. D. तुं अर्पण केल्लेलो. कडेरि स्वामे हांगाचि राब्बुनु आश्शिलिंचि तश्शिचि तांगेलि समाधियि थंयिचि गोपि नदितीरारि आस्स हान्नि १६०८तुं विष्णु पदाक पाव्लेति. हांगेले जीवना अवधि ८०-९० वर्ष सुदीर्घ जाव्नु आश्शिले म्होण्येत. प्रत्येक समाधि एदुर केदनायि एक तुळसी झाड लाय्ताति कारण तांतु हरिलो वासु सान्निध्य सदा आस्स म्हळ्ळले भावना आस्स.

श्रीमद् केशवेंद्रतीर्थ स्वामे

श्री काशिमठ संस्थानाचे द्वितीय गुरुवर्य श्रीमद् केशवेंद्रतीर्थ स्वामे. हान्नि कुंदापुरा लाग्गि आश्शिले बस्रूर म्हळ्ळेले गावांतु एकु मठु स्थापना केल्लो. इत्ले न्हंयि तान्नि बनारसा वच्चुनु थंचे प्रधान मठाचो आश्शिलो जागो वाड्डोचे खात्तिरि लाग्गि आश्शिलो जागो मोल्ला घेत्तिलो. हांका गंगेंतु स्नान कर्तना श्री व्यास देवालि मूर्ति मेळ्ळेलि. कडेरि तान्नि थंयि देकुनु परत बस्रुरा येव्नु स्वमठांतु १६०७ हांतु विष्णु पदाका पाव्लिति. हांका दोनि शिष्य आश्शिले.

१. श्रीमद् उपेंद्रतीर्थ स्वामे

२. श्रीमद् यादवेंद्रतीर्थ (II) स्वामे

श्रीमद् राघवेंद्रतीर्थ स्वामे

श्री काशिमठा संस्थानाचे पंचम स्वामे श्रीमद् राघवेंद्रतीर्थ स्वामे. हान्नि श्रेष्ठ तपस्वि आनि प्रतिभावंत पंडितयि जाव्नु आश्शिले. हांका काशिंतु नरसिंह देवोलो प्रत्यक्ष दर्शन जाल्लेले कंयि. आनि तान्निचि ती लक्ष्मी नरसिंहा देवालि प्रतिष्ठायि केल्लेलि. आनि क्रि.श. १७२५ तूं विष्णू पदाक पाव्लांति. त्या वेळेरि तान्नि श्री क्षेत्र काशिंतुचि आश्शिले. हांगेले शिष्याले नांव श्रीमद् देवेंद्रतीर्थ म्होणु.

श्रीमद् माधवेंद्रतीर्थ स्वामे

श्री काशिमठ संस्थानाचे गुरुपरंपरेंतु सात्ताचे स्वामे. श्रीमद् माधवेंद्रतीर्थ स्वामे तान्नि प्रधान जाव्नु श्री काशिमठांतु मस्त समय आश्शिले कंयि. हांगेले गुरुले नांव श्रीमद् देवेंद्रतीर्थ स्वामे. १७१९ A. D. तान्नि कोचिनाचे तिरुमल देवस्थान जिर्णोद्धार केल्लेले. तान्नि काशि आस्तना तांका मुंबैचे सुप्रसिद्ध जाव्नु आश्शिले राम कामत हान्नि स्वाम्यांक मुंबैक आप्पोनु हाणु तांका आत्त आश्शिलो श्री वालकेश्वर मठाचो जागो दान केल्लेलो आस्ता. त्या वेळेरि राम कामत East India कंपनिचे एक श्रेष्ठ हुद्देरि आश्शिले.

श्रीमद् माधवेंद्र स्वाम्यान हांगाचि श्री वालकेश्वर काशिमठांतु १७७५ तूं जिवंत समाधि घेत्तिलि. अखंड हिंदुस्थानांतु केवल तिन्नीचि जिवंत समाधि आस्सति. तांतु प्रथम

१) आळंदीचे संत श्री ज्ञानेश्वरालि महासमाधि.

२) मंत्रालयांतु श्रीमद् राघवेंद्र स्वाम्यालि,

३) श्री वालकेश्वर काशि मठांतु श्रीमद् माधवेंद्र स्वाम्यालि. म्हण्तना श्री माधवेंद्र स्वामे महान् तपस्वी आशिशले म्होणु कळता.

श्रीमद भुवनेंद्रतीर्थ स्वामे

श्री काशिमठ संस्थानाचे गुरुपंरपरेतु सप्तदश गुरु श्रीमद् भुवनेंद्रतीर्थ स्वामे. तांगेले पूर्वाश्रमा नांव नरसिंह कामत. हांगेलो जन्मु १८३७ तुं पळिळ पुरं म्हळ्ळेले गावांतु जाल्लेलो. हांगेले घराण आयुर्वेदांतु भारीऽ प्रसिद्ध आशिशले घराण. २५.१.१८५१ तूं हांगेलो दीक्षा महोत्सवु समारंभु जाल्लो. हांगेले प्रथम गुरु ७ दिवस भित्तरी विष्णूपद पाव्लेंति जाल्ल्यारि त्या वेळेरि आम्गेले समाजांतु कुंदापुरातु आन्नेक स्वामे आशिंशले. तांगेले नांव श्रीमद् वसुदेंद्रतीर्थ स्वामे. हान्नियि शिष्यांक स्वीकार कोर्चे सर्व निर्णय केल्लेलो. जाल्ल्यारि श्रीमद् भुवनेंद्रतीर्थ स्वाम्यानि तांगेलि भेटि घेव्नु तांगेले शिष्य म्होणु स्वीकार कोर्का म्होणु विनंति केल्लि. श्रीमद् वसुदेंद्रतीर्थ स्वाम्यानि ती विनंती स्वीकार केल्लि. शिष्य स्वीकार केल्लो. ताज्जे निमित्त सस्थान विभजन जाव्चे, निवारण जाल्ले.

हान्नि कोचिनांतु मटांचेरि म्हळ्ळेले गावांतु धन्वतंरि देवालि प्रतिष्ठा केल्लि. अशिंश ह्या देवालि प्रतिष्ठा प्रथमऽचि म्होण्येत. इतर खंयि ह्या देवालि प्रतिष्ठा जाल्लेलि ना म्होण्येत.

स्वाम्याले अनुग्रहान मस्त जनाले रोग निवारण जाल्लेले आस्स. तांतु एक पटि भट्कळांतु आस्ताना एक नवायत (मुस्लिम) चेल्लि सरपु चाब्बुनु मृत पाव्ता. ते समयारि तिग्गेले बाप्सुक कळ्तकी तांगेले गांवातु एक विद्वान स्वामे आय्लेंति. तांगेल्या वोच्चुनु दर्शन घेव्नु जाल्लेलि घटना प्रकट केल्लि. स्वाम्यान सर्व आय्कुनु कुड्ले मृत शरीराक हाडुंक अप्पणेयि दिल्ली. आनि मंत्र विधिन ते मृत देहाक पुनजीर्वदान दीव्नु तांगेले दुःखा घटना निवारण केल्लि. कडेरि स्वाम्याक नवायत हान्नि भरपूर धन दीव्नु स्वाम्यानि सेवा प्राप्त कोर्नु घेत्लि.

तशिंशचि चेर्डुंव जाय्नात्तिल्यांक अन्नाचे पिंड मंत्रसूनु दीव्नु, चेर्डुव जाल्लेले भर्पूर उदाहरण आस्सति. म्हण्ताना तान्नि मंत्र विद्येतुं आनि आयुर्वेदांतु भारी निपुण जाव्नु आशिशले. तित्ले न्हंयि तांका शिल्प कलाचि अभिरुचियि आशिशलि. ते कारणान कार्काळाचे जनार्दन शेणैल जातक पोळोनु तू शिल्पकला शिक्कुनु काडि म्होणु अनुग्रह केल्लो. कडेरि ते घराणं शिल्प कलेतुं प्रसिद्ध जाव्नु तान्नि केल्लेलि ती मूर्ति परदेशा समेत गेल्लेलि आस्स. तित्ले थांयी तांगेलि प्रसिद्धि जाल्लि आनि ते घराणेंतु शिल्पि गोपाळ शेणै हान्नि भारीऽ प्रसिद्ध पाव्लिति.

एक पटि स्वामे दक्षिण कन्नडाचे मुल्कि म्हळ्ळेले गावांतु पाव्तना, रात्रि जाव्नु भारी काळोकु जाल्लो. ते कारणान वोच्चि वाट दिस्सना तशिंश जात्ता, तेदना तान्नि परजातिचे एक गण्य व्यक्तिल्यागि उज्जो लाव्नु चुडी जाव्का म्होणु निम्गितातिः तान्नि मात्र स्वाम्याले उत्तर काणु घाल्ले. जाय्ना म्हणतातिः तेदना स्वाम्यान अशिंश सांग्ले की व्यास रघुपति पोळोनु घेत्तलो, तित्लेंऽ म्हळ्ळले. थोडे वेळान परजातिचे ते घर्कडे उज्जो लाग्गुनु प्रयाण कोर्चे वाट्टेक भर्पूर हुज्वाडु जाल्लो. कडेरि मात्र तान्नि येव्नु कुड्ले क्षमा माग्लि.

आनिकयि दृष्टांत दिव्चे जाल्ल्यारि, स्वाम्याले अनुग्रहान केनरा हैस्कूल, केनरा बैंक, श्री भुवनेंद्र शिल्पकला कार्काळ, श्री भुवनेंद्र संस्कृत कॉलेज, श्री भुवनेंद्र बालकाश्रम बस्रुर इत्यादि सर्व तांगेले निमित्त स्थापना जाल्लेलि आस्स.

स्वामे आयुर्वेदांतु भारी निपुण म्हळ्ळेले निदर्शनेतुं कार्काळ लक्ष्मण पै हांगेले उदाहरण भारी उड्गासु कोर्चे तशिंश आस्स. तान्नि सात वर्स देकुनु एक चर्मव्याधिन कष्ट पाव्त आशिशले. इंग्लिश वक्कद सर्व कोर्नु पळैलें. ताज्जेन कांयि परिणाम जाय्नि. कडेरि हो विषयु स्वाम्याक कळैतरि, स्वाम्यान स्वमठांतु वक्कद तय्यार कोर्नु दीव्नु तो रोगु निवारण केल्लो. ते वक्दा नांव 'पंचतिक्त धृतः'

तशिंशचि तान्नि मस्त देवस्थानाचे प्रतिष्ठा पुनर्प्रतिष्ठा, जिर्णोद्धार सर्व केल्लेलें आस्स. तांतु पडुबिद्रे, कुंदापूर, शिराली, कांजगाड कोचिन, मंजेश्वर इत्यादी आस्स.

हांगेले शिष्याले नांव श्रीमद् वरदेंद्रतीर्थ स्वामे १८७६ तुं हान्नि शिष्य स्वीकार कोर्नु १० वर्षानंतर १८८६ तूं विष्णुपदाक पाव्लेंति. तो समयु श्रीकृष्ण परमात्मान सांग्ल्या म्हण्के ताणे आस्सुचे महान् मासु, मार्गशिर मासु. आनि शुक्ल पक्षु. तित्ले न्हयि स्वमठांतुऽचि विष्णु पदाक पाव्लेंति.

श्रीमद् वरदेंद्रतीर्थ स्वामे

श्री काशीमठ संस्थानाचे गुरुपरेतुं श्रीमद् वरदेंद्रतीर्थ स्वामे अष्टदशगुरु. हान्नि महान् तपस्वी, विद्वान आनि कला-कौशल्यांतु प्राविण्य, तित्ले न्हयि तांगेल्या एक आकर्षणीय तेजुयि आशिशलो. अस्सले अद्वितीय सर्वगुण संपन्न जाव्नु तान्नि आशिशले. कारण तांगेले जातक भारीऽ अत्युच्छ जाव्नु आशिशले. केलव नक्षत्र स्वक्षेत्रारि आशिशले कारणान अप्रतिम विद्वत्तु तांगेल्या आशिशलि कंयि.

तांगेलो जन्मु १८६६ तूं कोचिनांतु जाल्लो. तांगेले पूर्वाश्रमा नांव गिरि मल्ल्या म्होणु. देवा वैरि श्रद्धा भक्ति आशिशले घराण ते. ८ वर्स प्रायेरि तांगेलि

मूंजि जाल्लि. १० वर्ष प्रायेरि तांगेले अत्युच्छ जातक पोळोनुंचि भुवनेंद्र स्वाम्यानि तांका स्वीकार केल्लेलो. तांगेलो दीक्षा महोत्सवु मंजेश्वरांतु १८७६ तूं जाल्लो.

हान्नि ज्ञानार्चने खात्तिर १० वर्ष काशिंतु आश्शिले. ह्या कारणान तान्नि संस्कृताचे महान् पंडितयि जाव्नु आश्शिले. तान्नि रामष्टक, कृष्णाष्टक, श्री व्यासष्टक इत्यादि सर्व रचना केल्लेले आस्स.

· तान्नि पूजा कोर्चांतु अत्यंत नेम-नियमान आश्शिले.

एक दृष्टांत : एक पटि तांका हुषार ना जाल्ले म्होणु डाक्ट्रानि सांग्ले. शरीरांतु तापु भारी मस्त आस्स. ते कारणान स्नान कर्नात्ल्यारि भारीऽ उत्तम आश्शिले. तेदना स्वाम्यान म्हळ्ळे रोगु शरीराक, आत्माक न्हयि. आम्मि सन्यासिन केदनायि शरीराक प्राधान्य दिव्वा नज्ज. कस्सलें आस्सो वेदव्यास देवाक खंचे योग्य म्होणु गोत्तु आस्स. केदनायि देवाले नेम-नियमाक प्रथम प्राधान्य. तित्ले न्हयि तत्व निष्ठा जाव्नु आस्सुनु केदनायि घाल्लेलो जो नेम-नियम आस्स. तो भंग कोरुंक नज्ज. कडेरि मात्र तांगेलो तापु आपो-आप ऊणे जात्ता. आन्नेक दृष्टांत एक पटि मठांतु, स्वाम्याले दर्शन घेव्वा आय्यिलो. स्वकामाचे अडचणिन मठांतु राब्वे असाध्य म्होणु लेक्कुनु परोक्ष जाव्नु आज्ञा घेव्वा वत्तना, स्वाम्यान सांगिले विषयु अश्शि आस्स की,

आजि आम्का कळ्ळें की तुम्का मठावैरि कित्लो अभिमानु आस्स म्होणु. तुम्मि थोडे दिवस हांगा राब्बुनु, मठाचे इतरा वोट्टु आस्वे आम्कायि एकु आनंदु, तुम्कायि एकु आनंदु म्होणु लेक्कुनु, वोच्चाक आज्ञा दीना आस्वाक कारण. जाल्ल्यारि, तुम्गेले काम हाज्जाकयि चड महत्वाचे आस्ल्यारि, तुम्मि वोच्चाक आम्गेलो कांयि आक्षेपु ना. हो विषयु आय्कुनु शिष्याले दोळ्या देकुनु उद्दाक येव्नु, अपराधु क्षमा कोर्का म्होणु स्वाम्याल्या माग्ले.

तश्शिंचि जातकांतु बुधु पंचमारि आश्शिलो. हें स्थान विद्वत्, पांडित्य आस्स म्होणु दाकैता. ते कारणान तान्नि १६ भाषेंतु पारंगत जाव्नु आश्शिले. केवल स्वदेशिय भाषेंतु मात्र न्हयि पाश्चात्य भाषेंतु समेत प्रविण्य आशिंशले. उदा : जर्मन, जपान, फ्रान्स्, पोर्चुगीस् इत्यादि तित्ले न्हयि तांका १५ विविध शास्त्राचे ज्ञानयि आश्शिले उदा : १) ज्योतिष्य शास्त्र २) मंत्र शास्त्र ३) आयुर्वेद ४) होमियोपति इत्यादि.

इत्ले न्हयि तांगेले अवधि कालांतु आस्सलो मस्त सर्व समस्या निवारण कोर्नु दिल्लेले उदाहरण भरपूर आस्सति.

भगवद्‌गीतेंतु सांग्ल्या म्हण्के १९९४ आनंद संवत्सराचे उत्तरायणांतु, शुक्ल पक्षाचे शुभ दिवसु मुंबै वाल्केश्वर काशिमठांतु परंधामाक पाव्ले.

स्वाम्यान मुक्तिक पाव्ले नंतरयि तांगेले दर्शन जाल्लेले आस्स. प्रथम जाव्नु श्रीमद सुधींद्रतीर्थ स्वाम्याकयि बंट्वाळांतु जाल्ले. दोन्निचे मुंबैचे दिवंगत अर्चक वेकंटेश भट् हांकायि स्वाम्याले दर्शन जाल्ले.

श्रीमद् सुकृतींद्रतीर्थ स्वामे

श्री काशिमठ संस्थानाचे गुरुपरेपरेंतु नवदश स्वामे श्रीमद् सुकृतिंद्र स्वामे. ह्या स्वाम्याले जन्मु १८९७ तुं कोचिनांतु जाल्लेलो. तांगेले पूर्वाश्रमा आन्नाले नांव सुब्राय प्रभू म्होणू. आनि आम्माले नांव कावेरि. हांका दोनि चेर्डुंव म्हाल्गड्याले नांव जनार्दनु आनि दाख्लेले नांव श्रीनिवास म्होणु. ह्या श्रीनिवास म्हळ्ळेले वटुक कोचिनाचे जन श्रीमद् वरदेंद्र स्वाम्याक दाक्कोचे खात्तिरि रामेश्वराक व्हर्ताति. तेदना स्वामेन पोळोनु तांका अशिश सांग्ताकी “अरे ! तुम्मि कोणाक घेव्नु आय्लिति” तेद्ना श्रीनिवासु म्हण्ता “ना, हांव चांग कोनु शिक्कुनु काड्ता. म्हण्ताना स्वाम्याक खुशी जाव्नु, खंयिकी पूर्व जन्माचे सुकृत आस्का, म्होणु कडेरि नामकरण कर्तना श्रीमद् सुकृतींद्रतीर्थ म्होणु नामकरण कर्ताति.

हांगेले दीक्षा महोत्सवु १९१२ क तिरुचिना पळ्ळि ह्या गावांतु जात्ता. शिष्य स्वीकार जात्तरि गुरु आनि शिष्य कोर्नु मंग्ळूराक येत्ताति. तेद्ना गुरुले आरोग्य सम नात्तिले कारणान तान्नि बंट्वाळा वत्ताति. कडेरि आरोग्य सम जात्तरि उभय स्वामे तिरुपतिक वत्ताति.

स्वाम्यालो स्वभावु भारीऽ मोवाळ आशिशलो. कशिंश श्री रामचंद्रालो स्वभावु की तशिंश ‘कुसुमदपि मृदुनि, वज्रदपि कठोरानि’ म्हळ्ळया म्हण्के.

श्रीमद् सुकृतींद्रतीर्थ स्वाम्याले गुरुले नांव श्रीमद् वरदेंद्रतीर्थ स्वामे. तान्नि १९१४ तुं विष्णुपदाक पाव्लिति. स्वाम्यान दीक्षा घेत्तिले दोनि वर्सानऽचि हांका गुरुलो वियोग जात्ता. त्या वेळेरि तान्नि मुंबैतुंचि २ $\frac{1}{2}$ वर्स राब्बुनु, श्रीमद् माधवेंद्र स्वाम्यालि समाधि जीर्णोद्धार केल्लेलि आस्स.

कडेरि १९१७ के काशिक चम्कले. थंयि स्वाम्यालो प्रथम चातुर्मास जाल्लो.

तशिंशचि १९२२-२३ लाग्गि स्वामे मुंबै आशिशले. ते वेळेरि हांगा दोनि पार्टि जाव्नु, एक संधिग्द परिस्थिति निर्माण जाल्लेलि. तांतु एक ग्रुप कष्टिक, होटेल आशिशल्याले, आन्नेक विद्या शिक्किले ग्रुप. तांतु विद्या शिक्किलो संघु

स्वाम्याल्या येना आश्शिलो. आनि संस्थान होट्लाचे ग्रुपाचे शिष्य वृंदाले डोनेशना निमित्त चल्त आश्शिलें. एक पटि स्वाम्यान आस्तना जादवजि लल्लुभाई म्हळ्ळेल्याले धान्याचे दुड्डु दिव्वाक चिके तोडोवु जाल्लो. आनि सुर्वेचे दुड्डु दीनाश्शिं. परत ताग्गेल्या सामानु हाडुंक पेटैलो. ताणे सामानु दीना म्हळ्ळें. हो विषयु स्वाम्येक कळैलो. कडेरि स्वाम्यान सांग्ले, जाव्का जाल्लेलो तित्लोऽचि सामानु घेय्यादि म्होणु सांगुनु ५०/- रु. स्वाम्यान दिल्लि. जाल्ल्यारि, आंग्डिचे मनुष्यान सामानु दीनि म्होणु स्वामे कांयि कोप्पनिति. जाल्ल्यारि, त्याचि दिवसु रात्रि ते आंग्डिचाले गोडौन सर्व जोळ्नु वच्चुनु सर्व भस्म जाव्नु वत्ता. तें पोळोनु आंग्डिचे धनिन येव्नु स्वाम्याक साष्टांग प्रणाम कोर्नु, क्षमा कोर्का म्होणु माफि माग्गुनु, अश्शिं म्हणालो की, स्वाम्यान आस्चे थांयि जाव्का तित्ले धान्य मेग्गेले तर्पेन दित्ता. जाल्ल्यारि कडेरि स्वाम्यान ताग्गेल्या घेत्तिले धान्याचे सर्व दुड्डु ७००-८०० रु. पेटैले. जाल्ल्यारि ताणेयि तित्ले मोल्लाचे धान्य परत पेटैले.

दृष्टांत : एक पटि स्वामे मुल्कि देकुनु कार्कळ जाव्नु आगुंम्बे कारारि वत्ता आश्शिले. ते वेळेरि पेट्रोलु कुपना वैरि मेळचो आश्शिलो. मुल्किंतु पेट्रोलु घेत्तना जाव्का तित्लो घेव्नु, माग्गिरि मुकारि घेत्लेरि जाय्त म्होणु विचार कोर्नु भार्य-सर्लिंति. जाल्ल्यारि कार मात्र मूडबिद्रे लाग्गि येव्चे सुर्वेक राब्ले. पेट्रोलु खालि जाल्लो. तश्शि जाव्नु कार एक कडेन बदिक राब्बोका पळ्ळें. अकस्मात चिकें वेळान एक मंग्ळूर्चो दामोदर भट् म्हळ्ळलो ताग्गेलि लॉरि घेव्नु मंग्ळूरा वत्ता आश्शिलो. स्वाम्याले कार पोळोनु ताणे ताग्गेलि लॉरि राब्बैलि. आनि स्वाम्यान राब्बिलो विषयु निम्गिलो. विषयु कळ्तरि लोरिंतुलो पेट्रोल काणु स्वाम्याले कारांतु भर्लो. कडेरि स्वाम्यान आप्पोनु फल मंत्राक्षत दिल्लें आनि अश्शिं आशिर्वादु केल्लो की, "आत्त तुग्गेल्या एक्की लॉरी आस्स न्हवे ? आनि तू मस्त लोरिचो धनि जात्तलो. कडेरि स्वाम्याले अनुग्रहा प्रकारारि 'नेत्रावति मोटर सर्विस, आनि जया मोटर कंपेनिचो धनि जाव्नु स्वाम्यालो आशिर्वादु सत्य जाल्लो.

इत्ले न्हयि स्वाम्याले अनुग्रहान अस्सले मस्त चमत्कार जाल्लेले आस्सति. स्वाम्यान बंट्वाळ, कटपाडि, कापु, कोटेश्वर, कार्कळ, उद्यावर, रामेश्वर, उळ्ळाल, इत्यादि देवस्थानाचे प्रतिष्ठा, जीर्णोद्धार केल्लेले आस्स.

१९४४ शिष्य स्वीकार दीक्षा महोत्सवु मुल्किंतु केल्लो. शिष्यालें नांव श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ म्होणु नामकरण केल्लें.

ताज्जे नंतर १९४८ चे वेळेरि तान्नि कोचिनांतु स्वताले गावांतूचि आश्शिले. तेदना कोचिनाचे तिरुमल देवस्थान ३८ वर्षा देकुनु गवर्नमेंटाले आश्शिले. ते वेळेरि ते गांवाचे रायु स्वाम्याले दर्शन घेव्चाक आय्यिलो. तेदना स्वाम्याल्या विनंती केल्लिकी, "माक्का स्वाम्यालि कांयिपुणि सेवा कोर्का म्होणु इच्छा आस्स, ताक्का स्वाम्यान प्रथम अनुमति दीव्का" म्होणु स्वामे म्हणाले "आम्मि संन्यासि आम्का कस्सले जाव्का ? आम्गेले हांगाचे जन मस्त बेजारान आस्सति. गवर्नमेंटान १९३८ देकुनु हांगाचे देवस्थानाचे आडळिता हक्कु घेत्ला म्होणु. स्वाम्यान सांग्ले. कडेरि, कुड्ले तें हांव निवारण कर्ता म्होणू आश्वासन दिल्ले. आनि तश्शिशचि आडळिताचो हक्कु परत देवस्थानाक गवर्नमेंटा कडेन घेवोनु दिल्लो.

स्वामे १० जुलै १९४९कोचि देवस्थानांतु सकाण्चे पूजा कोर्नु पीठेरि बैसुनु नरसिंह स्तुति म्हणत आश्शिले. आनि वैदिकांक आप्पोनु सांग्लेकी आजि १०८ शियाळ्याचो अभिषेकु नरसिंह देवाक जाव्का. तश्शिशचि कडेरि शिष्य स्वाम्याक आप्पोनु, निड्लाक तिळो लाव्चाक सांग्ले. आनि शिष्य स्वाम्याले हस्तुन तीर्थ घेत्ले, आनि श्री व्यास रघुपतिले ध्यान दिन-नित्य समाजा बरेपणा खात्तिर कोर्का म्होणु सांजे थांयि मार्गदर्शन केल्ले. आनि कडेरि उपनिषद् वाज्जुचे सांग्ले. तश्शिशचि बनारसाचे मठाचे जीर्णोद्धारा काम प्रथम ते योग्य रीतिरि कोर्का. ताज्जे खात्तिर प्रथम धन संग्रह जाव्का. मार्गदर्शन केल्लेले तश्शिश धन संग्रह जाव्नु, तीनि वर्स भित्तरि जीर्णोद्धारा काम योग्य रीतिरि पूर्ण जाल्लेलें आस्स.

कडेरि सांजे ७ घंट्याक परत आरोग्य चिके वाय्ट जाल्लें. ते कारणान डाक्ट्राक आप्पैले. डाक्ट्रानि येव्नु सर्व परीक्षा कोर्नु कांयि चिंता कोर्का म्होणु ना म्हणालो. कडेरि रात्रि स्वाम्यान पीठारि बस्ताति म्होणु सांग्ले. पीठारि बैसुनु श्रीमद् भुवनेंद्रतीर्थ स्वाम्याले आनि वरदेंद्रतीर्थ स्वाम्याले फोटोरि दृष्टि दवर्नु रात्रि ११.३० घंट्याक "ॐ नमो नारायणाय" म्होणु जोरान उच्छारू कोर्नु हें देहा देकुनु मुक्त जाव्नु तो प्राणु विष्णु पदाक पाव्लो कडेरि वैदिकान मंत्र सांग्चाक प्रारंभ केल्लें.

स्वाम्यान 'आय्चो दिवसु समाधि घेव्चाक योग्य" म्होणु सांगिले आस्स.

स्वाम्यान गत पाव्तरि जाल्लेले एक दृष्टांत.

ते वेळेरि मुल्किचो एक नरसिंह भट्टमामु कासरगोडांतु वेंकटरमण देवस्थानाचे अर्चक जाव्नु आश्शिले. एक दिवसु अकस्मात तांगेले धर्मपत्निक

अनारोग्या निमित्त आस्पत्रेक दाखिल कोर्का पड्ता. ते वेळेरि धर्मपत्निक चड हुषार ना आश्शिले कारणान, भट्टमामाले मना कुड्ले, कोचिना आश्शिले श्रीमद् सुकृतींद्रतीर्थ स्वाम्याले वृंदावनाचें स्मरण केल्ले : समाधिल्या गेल्ले. आनि तान्नि अश्शिं माग्लेकी बाय्लेन गुण पाव्ल्यारि, श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्याक घर्कडे आप्पोनु तांगेलि पादपूजा कर्ता म्होणु सांगुनु घेत्लें. कडेरि तेचि दिवसु रात्रि स्वप्नांतु श्रीमद् सुकृतींद्रतीर्थ स्वाम्यान प्रसाद दीव्नु, वग्गि हुषार जात्ता म्होणु सांग्ले. आनि तशिचिं ती हुषार जाल्लि. कडेरि तान्नि सांगुनु घेत्तिलिं सेवा पूर्ण केल्लि. आनि जाल्लेले दृष्टांत स्वाम्यांकयि सांग्ले.

श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ स्वामे

श्री काशिमठ संस्थानाचे २० चे गुरुवर्य श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ स्वामे. हांगेलो जन्मु १९२६ तुं केरळाचे प्रधान नगर जाव्नु आश्शिले एर्नाकुळमांतु उत्तम, निष्ठावंत कुलांतु जाल्लो. हांगेले पूर्वाश्रमा नांव सदाशिव शेणै म्होणु.

ह्या स्वाम्याले गुरुले नांव श्रीमद् सुकृतींद्रतीर्थ स्वामे. १९४४ तूं श्रीमद् सुकृतींद्र स्वाम्याले कळिता आय्ले की शिष्य स्वीकार कोर्चो समयु आय्ला. हो विषयु तांगेले मनांतु ज्ञानोदय जाल्ले नंतर, तान्नि कुड्ले वैदिकाक हो विषयु कळैलो. अकस्मात तान्नि हो विषयु कोचिनाचे वेदमूर्ति सुब्भा भट्टांक कळैताना स्वाम्यानि आय्चे कालाचि स्थिति व्यक्त केल्लि. आनि अश्शिं म्हळ्ळे की आय्चे कालांतु सद्गुणि, निष्ठावंत जाव्नु दुर्गुण, दुस्सहवास नात्तिले ब्रह्मचारि कोण मेळ्तले. तांतुयि संन्यासि जाव्वाक खंचे आनु-आम्मा आय्कताति. कडेरि सर्व गुण योग्य आस्ल्यारि ताग्गेले जातक संन्यासाश्रमाक अनुकूल जाव्नु आस्का.

हो सर्व विषयु सुब्भा भट्टानि आय्कतरि तान्नि म्हणाले की सदाशिवा अस्सले चेल्लो मेळ्ळयारि भारीऽ उत्तम.

स्वाम्यान शिष्य स्वीकार कोर्चो विषयु सर्व गावांक कळ्ळो. जाल्ल्यारियि खंयि देकुनु योग्य वटु दिस्सुनु येनि. कडेरि स्वाम्याले उड्गासाक सुब्भा भट्टानि सांगिलो विषयु एकु मना आय्लो. स्वाम्यानि शिष्य स्वीकार कारूंक योग्य समयु आय्ला म्हण्ताना 'सदाशिवु' म्हळ्ळेले वटुले नांव उल्लेख केल्लेले ते उड्गासा येव्नु कुड्ले सुब्भा भट्टांक चेल्लेले जातक आनि इतर सर्व मतु कोळोका म्होणु कळैलें. स्वाम्याले अनुमति प्रकार चेल्लेले आन्नान स्वाम्यालि आज्ञा शिरसा मान्य कोर्नु जातक दिल्लें. भट्टानि जातक सर्व पळैलें. जातक भारीऽ चांग आश्शिलें

कडेरि चेल्लेलो अभिप्रायु निम्गितना चेल्ल्यान सांग्ले की, आन्नाले सम्मति नंतर हांव कांयि सांगुका ना म्होणु स्पष्ट अभिप्रायु दिल्लो. जाल्लेलो हो सर्व विषयु भट्टानि स्वाम्याक मुल्किक कळैलो. स्वाम्यान सर्व विषयु परिशीलन कोर्नु योग्य शिष्यु म्होणु निर्णय घेत्लो. आणि शिष्य स्वीकार कोर्चे विषयु सर्वांक कळैलो.

कडेरि दीक्षा महोत्सवा कार्यक्रमु २४.५.१९४४ तुं मुल्कितु विज्रंभणेरि जाल्लो. आनि वटु श्रीमद् सुधींद्र तीर्थ म्होणु नामकरण केल्लें. ते समयारि साधारण २५ हजार शिष्यवृंद आश्शिले कंयि. आनि इत्ले बृहत् रुपारि कार्यक्रमु ते वेळेरि खंयिऽ जाय्नि म्होण्येत.

श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ स्वामे एक महा तपस्वी भगवद्भक्ति, अजातु शत्रुत्व, उदारता हें सर्व गुरेल्यांतु आस्का जाल्लेले सर्व तांगेल्या आश्शिले. स्वाम्याले उदारता स्पष्ट कोर्चे जाल्ल्यारि एक दृष्टांत वाज्ल्यारि कळतलें.

एक पटि स्वाम्याक १०-१२ वर्स आस्तना, एक घटना जाल्लि. तांगेलो अति दुर्बळो जाव्नु एक मित्रु आश्शिलो. वारांतु १-२ दिवसु उपवासु कोर्का जाव्चे तस्सले कठिण दुर्बळपणा घर तें. जाल्ल्यारियि तान्नि ती परिस्थिती कोणाकयि दाकैनाशि पोट भोर्नु जीवन जात्ता म्होणु तान्नि इतरांक तांगेलि स्थिति प्रकट कर्ता आश्शिलिं. खंचेकी कारणान स्वामे ते मित्राक आप्पोचाक ते घर्कडे वत्तना, ते चेल्ल्यान भार्य सोर्चे नेवनान भित्तरि वोच्चुनु भर्पूर, उद्दाक पीव्नु भार्यि आय्लो. ते दिवसु ताग्गेले घर्कडे सकाणि देकुनु कस्सलेयि जेवणखाण कर्नी आश्शिलें. ताग्गलि ती स्थिती मना व्होर्नु दोग्गयि एक आंग्डि वोच्चुनु केळें घेव्नु दोग्गानियि बैसुनु खेल्लें. 'थोडे पुणि पोट्टाक आहार गेल्ल्यारि कित्ले एक मनाक उल्लासु जात्ता न्हवे ?' म्होणु स्वाम्यान सांग्ले. ते सांग्तना ते चेल्याले दोळ्यांतु उद्दा आय्ले. अस्सले उदारता, करुणामय स्वभावु स्वाम्यालो सान देकुनु आश्शिलो.

स्वाम्यालि ग्रहण शक्ति, ज्ञापक शक्ति, आनि मेधा शक्ति अति उत्तम आश्शिले कारणान तीनि वर्सा भित्तरि

१) न्याय शास्त्र

२) वेदांतांतुले प्रकरण ग्रंथ

३) व्याकरण इत्लें सक्कडयि शिक्कुनु काळ्ळें.

मात्र केवल थोडे काला-भित्तरिऽचि तांगेले गुरु १९४९ तुं विष्णुपदाक पाव्लिंति. गुरुले वियोगा नंतर तांगेलि स्थिति भारीऽ असहनीय जाल्लि. आनि अनेक दिवस देकुनु अत्यंत प्रीतीन मन संपूर्ण आकर्षण कोर्नु, मार्गदर्शक जाव्नु

आश्शिले प्रीतिचे गुरू, खंचेयि मुन्सूचना नाश्शिंश गत पाव्ले. हाज्जेन अकस्मात कस्सले कोर्चे म्हळ्ळले स्थिति जाल्लि. जाल्ल्यारि परमात्मालि लीला तो सर्वे नियामकु म्होणु लेक्कुनु चड चिंता कर्नाश्शिंश, गुरुऽचि मार्गदर्शन कर्तातित, तांगेले अनुग्रहान आम्मि मुकारि वत्तले म्होणु निर्धार कोर्नु, पवित्र पादुका लाग्गि दवोर्नु ताज्जे पूजन कोर्चे उपक्रमु दवर्लो. आणि हेंऽचि समयारि तांगेले अपूर्ण जाल्लेले श्रीमन्न्याय सुधाग्रंथयि पूर्ण केल्लेले आस्स.

कडेरि स्वाम्यान क्रमेण समाजा उन्नति जाव्चे दृष्टिन, एकेक कार्य प्रारंभ केल्ले. तांतु ते वेळेरि लाग्गि-लाग्गि १८-२० देवस्थानाचे, मंदिराचे आनि मठाचे पुनर्प्रतिष्ठा, प्राण-प्रतिष्ठा, आनि जीर्णोद्धार केल्लेले आस्स. कारण समाजाचे शिष्य-वृदांन सामूहिक आराधना, भजन, पूजन वैभवारि कोर्का, आनि हाज्जेन जनल्यांतु ऐकमत्य येव्नु तांगेले जीवन कृतार्थ जाव्का. जनल्यांतु धर्मा वैरि श्रद्धा, सदा जाग्रत आस्चे तश्शिंश कोर्चाक देवस्थान एक साधन.

अश्शिंशचि थोडे समयानंतर स्वाम्यान आम्गेले सर्व शिष्य वृदांक पोळोनु येव्का म्होणु एक प्रवासु कोर्चा निर्णय केल्लो. तश्शिंश जाव्नु तान्नि ते वेळारि तान्नि मैसूर, बेंग्ळूर, चिक्क-मंगळूर, कळसा, शिवमोग्गा, तीर्थहळ्ळि, नगर, सागर, सिद्धापूर इत्यादि नगराचे दिग्विजय केल्लो. मात्र मैसूरां दिग्विजयु कर्तना थंचे रायान विज्रभंणेरि, दिव्चे सर्व गौरव दीव्नु, जाव्का जाल्लेले तश्शिंश सर्व व्यवस्था कोर्नु, आनि थोडे कडे आरति, तोरण इत्यादि सर्व रीतिरि स्वागत कोर्चे व्यवस्थायि केल्लि.

ह्या समयारि आम्गेलो काशिचो मठु गंगा प्रवाहाक होळ्नु, अर्ध भागु झर्झरित जाल्लेले. तें सम कोर्चाक उणेन-उणे ८-१० लक्ष रुप्पयि जाव्का आश्शिले. कडेरि सद्या अगत्य कोर्का जाल्लेले काम प्रारंभ कोर्नु बिल्डिंगचे काम पूर्ण केल्ले.

समाजाचे सर्व कार्य सर्वतोमुखान योग्य रीतिरी चोल्का म्होणु 'श्री काशिमठ संस्थानाचे क्षमाभ्युदय निधि' (Welfare Fund) प्रारंभ केल्लें. हाज्जे प्रधान उद्देशु १) उच्छ शिक्षण २) दुर्बळयांक व्हार्डिके खर्चु ३) मुंजि इत्लें न्हयि पुरोहित वर्गांक धार्मिक विद्याभ्यास दिव्चे योजनायि हांतु आस्स. हें सर्व विचार कर्तना, स्वाम्याक आम्गेले समाजा वैरि कित्ले एक प्रीति वात्सल्य आस्स म्होणु कळ्ता. तश्शिंशचि १) बस्रुरांतु सेवा संघ २) मंग्ळूरांतू गौड सारस्वत ब्राह्मण सेवा संघ ३) उडुपितुं श्री लक्ष्मीवेंकटेश देवस्थानांतु दुर्बळया खात्तिर वैद्यशाला इत्यादि स्थापना केल्लि.

कार्काळ श्री वेंकटरमण देवस्थानांतु प्रथम

१) कौळे मठा स्वामे

२) श्री गोकर्ण मठा स्वामे

३) श्री संस्थान काशि मठाचे स्वामे

अशिंश तिन्नीयि स्वाम्याले एकत्र, एक स्थळारि, एक कालांतु चातुर्मासु बहु वैभवान जाल्लेलो. हें समाजाचे चरित्रेंतूचि प्रथम आनि चातुर्मासाचे मुक्तायारि गुरुत्रयांक केल्लेलो तो दिग्विजया उत्सवु एक अभूतपूर्व जाल्लेलो वैभवु म्होण्येत.

ताज्जेनंतर कासरगोडाचे श्री लक्ष्मी वेंकटेश देवालयांतु ५२ कोटिचे 'श्री राम जय राम जय जय राम' हे रामनामाचे लिखित यज्ञ पांच दिवसु भारीऽ विज्रभंणेरि जाल्लो.

स्वाम्यान श्री क्षेत्र रामेश्वरांक वत्तना थंचे रामेश्वर देवालयाचे प्रधान अधिकारिन सर्व बिरुदावळि आनि पूर्ण कुंभ सहित देवस्थाना व्होर्नु, देवस्थानाचे पूजा, नैवेद्य, मंगळारति कोर्नु, स्वाम्यान प्रसादु स्वीकार कोर्नु स्वमठाक पदार्पण केल्ले. अस्सलो पुरस्कारू केवल आम्गेले मठा मात्र. हो महान् स्वागतु मनन कोर्चो तशिंश आस्स.

स्वामे भारी तत्व निष्ठ कर्तव्य निष्ठ, जाव्नु आस्सति. देवावैरि पूर्ण विश्वासु आस्का, निरंतर देवाक भक्तीन आराधना कोर्का. ताज्जेन देवु खंडित प्रसन्न जात्ता म्हळ्ळेले हाक्का एक दृष्टांत अशिंश आस्स.

एक दिवसु शहापुरांतु चम्कतऽ आस्ताना स्वामे अकस्मात पायु निसोर्नु पळ्ळिति. तशिश जात्तना तान्नि एक हातु नेलाक उर्विलो. डॉक्ट्रा दाकैताना ते हात्ताचे हाड मोळ्ळां (Fracture)म्हणाले. आनि कुड्ले प्लेस्टर घाल्का म्होणु सांग्ले. तित्ल न्हयि ते हात्ताक थोडे दिवसयी पूर्ण विश्रांति दीव्का. स्वामे तांगेलो सल्लो ओप्वनिति. आनि अशिंश सांग्लेकी.

"आम्मि दिन नित्य कोर्चि देवा पूजे कार्य आनि स्नान हें दोनि कार्याक अड्डि येनाशिं खंचेयि चिकित्सा तुम्चान कोरुंक साध्य आस्ल्यारि कोर्येत. कडेरि आपोआप हाड मोळ्ळलो हातु एक वारांतूचि संपूर्ण गुण जाल्लो. हो एकु आश्चर्याचो विषयु म्होण्का.

स्वाम्यान यात्रा केल्लेले क्षेत्रांतु १) तिरुपति २) मद्रास ३) श्रीरंगम ४) तंजावूर ५) काशि ६) प्रयाग ७) कलकत्ता ८) पुरि ९) इत्लेन्हयि बदरीकाश्रम

१०) उज्जयिनि ११) कुरुक्षेत्र १२) मथुरा १३) गोकुल १४ कल्पि १५) अयोध्या १६) हरिद्वार इत्यादि सर्व क्षेत्र आस्सति.

मुंबैंतु जाल्लेले एक दृष्टांत:

एक पटि एक बाय्ल मनिष्येन तिग्गेले ५-६ वर्साचे चेर्डाले कष्टा विषयु स्वाम्यांक सांग्ले की, तिग्गेले ते चेर्डाक उटानु राब्चाक जाय्ना. खंयि जावो सोणु गेल्ल्यारि चऽड रड्ता. सर्व रीतिरि चेर्डालि सेवा सतत कर्तऽ आस्का जात्ता म्होणु स्वाम्याल्या सांग्ले स्वाम्यान कुड्ले प्रसादु दीव्नु परमात्मु चोलोनु दित्ता, आनि चेर्डु सौख्य जात्तलें म्हळ्ळें. तिणे एक पटि "विमान कित्ले चंद आस्स" तित्ले म्हळ्ळलें कंयि चेर्डु कुड्ले उटानु राब्बुनु आम्मालो हातु धोर्नु आम्माले ओट्टु मेट्ट देव्तंचि घर्कडे देकुनु तोग्गु आय्लें. हें पोळोनु सर्वांक आश्चर्य जाल्ले.

अस्सले सर्व कित्लेकी दृष्टांत आस्सति सक्डांऽ पशि तांगेलि स्मरण शक्ति. एक पटि खंचेयि शिष्यान येव्नु भेटि घेव्नु कुंटुबे विषयु नांव सर्व सांग्ल्यारि पूरो. कडेरि आम्मि केदनायि मस्त समया नंतरयि दर्शन घेव्चा वत्तना आम्गेले नांव, सर्व तांगेले ज्ञापकांतु आस्ता. आनि तान्नि नांव काणु आप्पैताति. ही एकी अप्रतिम तांगेलि ज्ञापक शक्ति म्होण्येत. दोन्निचे पूजा. श्रंगारू कर्तना एकाग्रता अशिंश कर्तव्य निष्ठा पवित्र आचारू. हें सर्व आम्गेले भाग्य म्होण्का.

आत्तऽचि नवीन जाल्लेले मठ मंदिरा पैकि १) बेंग्ळूरा मठु २) तिरुपति मठु ३) श्री व्यासाश्रम हें सर्व सुंदर आणि भव्य जाल्लेलें आस्स.

स्वाम्यानि ७ जुलैक १९८९ तुं शिष्य स्वीकार केल्लो. हो दीक्षा महोत्सवु श्री काशी क्षेत्रांतु वैभवानि आनि पूजन, हवन, भजन इत्यादिन विज्रभंणेरि जाल्लेलो आस्स. शिष्याले पूर्वाश्रमा नांव शिवानंद पै म्होणू. जन्मू जाल्लेलो १६ आगस्त १९७१ तुं. केरळाचे एर्नाकुळम् म्हळ्ळले गावांतु. हांका श्रीमद् 'राघवेंद्रतीर्थ' म्होणु स्वाम्यान नामकरण केल्ले.

१९८८ तुं स्वाम्यान हरिद्वारांतु भव्य एक श्री व्यास मंदिर स्थापना केल्लें.

१) गंगा तीरारि २) सप्त ऋषिले आश्रमालाग्गि ३) हरिद्वारांतु स्थापना केल्लेले आस्स. हें आम्गेले श्री काशीमठ संस्थानांतु अपूर्व अद्वितीय महान् कार्य म्होण्येत. आम्गेले स्वाम्यालि एकि कांक्षिकी म्होणु दिस्ता. . . की कशिंश आम्गेले शिष्यवृंदाले जीवन धन्यकी, जीवनांतु समाधान तान्नि पाव्का, आनि कृतार्थ जाव्का. कारण "बुडति हे जन न देखवे डोळा" संतांक आम्मि केदनायि हे भवसागराचे कष्टांतु, दु:खांतु भोग्चे पोळोचाक जाय्ना कंयि.

ताज्जे खात्तिर स्वाम्यान 'ज्ञान-अभय' दित्तले भगवान् श्री वेदव्यासालि प्रतिष्ठा हरिद्वारांतु, गंगा तीरारि, सप्त ऋषिले आश्रमा लाग्गि केल्लेलि आस्स. तित्ले न्हयि स्वामेयि प्रति वर्स व्यास वर्धंति उत्सवा येव्नु शिष्यांक मार्गदर्शन कर्त आस्सति. आनि ते समयारि पांच दिवसाचो संकल्पु आस्ता आनि हवन, पूजन, भजन इत्यादि दिन नित्य आस्ता. तश्शिंचि दसरा वेळेरि बंगळूरा देकुन आणि दिवाळी वेळेरि मुंबै देकुनु शिष्य वृंद येव्नु ७ दिवसु श्री व्यासोपासना कर्ताति. अश्शिंश प्रति गांव्तुल्यान हांगा येव्नु श्री व्यासोपासना कोर्का म्होणु स्वाम्यान श्री व्यासाले प्रतिष्ठे समयारि प्रवचनांतु सांगिले आस्स. आजि

१) पंढरापुराचो श्री विठोबु कश्शि नाद ब्रह्मु जाल्ला की,

२) तिरुपतिचो श्री वेंकटरमणु वेद ब्रह्म जाल्ला की,

३) जगन्नाथ पुरिचो श्री जगन्नाथु अन्न ब्रह्मु जाल्ला की,

तश्शिंचि श्री क्षेत्र हरिद्वाराचो भगवान् श्री वेदव्यासु उपसाना ब्रह्मु जाव्का, आनि आम्गेले समाजा तर्पेन जगाचि किंचित सेवा म्हळ्ळलो ध्येयु उद्देशु. ह्या व्यास मंदिराचो. हो विषयु कळ्ळल्यान इतर आम्गेले समाज भांधवांक कोळोनु तांका श्री वेदव्यास देवाले दर्शनाचे महिमा सांगुका. तशींचि दिन नित्य देवालि आराधना कोर्नु म्होण्चि प्रार्थना स्वाम्यान आम्का प्रसाद रुपारि दिल्लेलि आस्स. ती प्रार्थनायि आम्मि सर्वांक कोळोचे तश्शिंश प्रयत्न कोर्का.

हरिद्वारा कोर्चो श्री व्यासोपासना कार्यक्रमु ७ दिवसाचो आस्ता. प्रारंभ कोर्चे सुर्वे देवाले एदुर राब्बुनु प्रार्थना, संकल्पु कोर्नु प्रारंभ कोर्का. कडेरि ७ दिवसा नंतर मुक्ताय कोर्नु ती उपासना सेवा देवाक अर्पण कोर्का. सात दिवसांतु भजन, नामस्मरण, गीता पठण, भागवतांतुलि कथा, स्वाम्यान रचना केल्लेले सुप्रभात, स्तुति, स्तोत्र इत्यादि आध्यात्मिक विषयाचे ज्ञान सरळ रुपारि चेर्डुवांक दित्ताति. प्रत्येक जाव्नु आजि आम्मि आम्गेले चेर्डुवांक १) संस्कारू २) संस्कृति ३) संस्कृत हाज्जे ज्ञान दिव्का.

हो उपासनेचे प्रधान विषयु. जाल्ल्यारि हो कार्यक्रमु हरिद्वारा कोर्चें सुर्वेक स्वाम्याले मार्गदर्शन घेव्नु कोर्का. हें कोणयि विसोर्चा नज्ज. कडेरि इतर माहिती बेंग्ळूर या मुंबैचाल्या पत्र व्यवहार कोर्नु संपूर्ण सम्झुनु घेव्येत. इत्ले न्हयि मुंबैतु एकि व्यासोपासना सेवा समिति प्रारंभ जाल्लेलि आस्स. तुम्गेल्या खंचेयि स्वाम्याले प्रवचन इत्यादि आस्ल्यारि पेटयाति. ते संकलन कोर्नु इतर संस्थानाचे सर्वांक कोळोचे तश्शिंश पुस्तक रुपारि या केसेटा रुपारि प्रकाशित कर्ताति.

मुंबैचांक श्री व्यासोपासेनेंतु जाल्लेलो एक अनुभवु :

१९९३ दिवाळि वेळारि हरिद्वाराचे उपासना कार्यक्रमु जात्तरि, हरिद्वारा देकुनु ट्रैनारि मुंबै येत्तना एक स्मरणीय घटना जाल्लेलि आस्स. यथा प्रकार आम्गेले ट्रैन दन्पारा येव्नु रत्लाम् पाव्ले. स्टेशना पाव्तरि एक Announcement जाल्ले की हें ट्रैन मुकारि वच्चना कारण मुकारि खंचेकी एक ट्रैन पाट्यारि देकुनु कोसळ्नु पळ्ळां. ते कारणान सर्वांनि 'देहरादूर एक्स्प्रेस' ट्रैनारि देकुनु दें्व्का. आनि तांग-तांगेले टिकेटा दुड्डु परत घेव्का. हें ऐकुनु सर्व जन चकित जाल्ले. मात्र कोणयि ट्रैनारि देकुनु देंव्निति. कडेरि सर्व विषयु सम्झुनु घेत्लो. आनि आम्मि आम्गेलि स्थिति सुपरिटेंडाल्या प्रकट केल्ले. जाल्ल्यारि ताणे कायि आम्का प्रतिसादु दीनि. कडेरि आम्गले जनानि एक निर्णयु घेत्लो की ट्रैना एदुर पाट्टेरि बैसुनु देवाले नामस्मरण कोर्चें म्होणु ताज्जे खात्तिरि थोडे जन चेर्डुंवा घेव्नु पाट्टेरि बैसुनु व्यासालो-गुरुलो जय जय कारू प्रारंभु केल्लो.

"वेदव्यासा, वेदव्यासा, वेदव्यासा पाहिमाम्

वेदव्यासा वेदव्यासा वेदव्यासा रक्षमाम्"

आनि

"सच्चिदानंद गुरु सच्चिदानंदा"

म्होणू देवालो, गुरुलो उडगासु कोर्नु बस्लिति. तशिंशचि थोडे जनानि वोच्चुनु स्टेशन मास्ट्रा विषयु परत सांग्लो. योग्य उत्तर मेळ्ना. ताणे म्हळ्ळे की टिकेटा दुड्डु परत घेय्याति. ट्रैन परत दिल्लीक वत्ता. आम्गेलो जय जयकारू जात्तऽ आश्शिलो स्टेशन मास्ट्रान Announce कोर्नु बाय्ल मन्श पोलिसा आप्पोनु पाट्टेरि बशिल्यांक दूर कोरुंक सांग्ले. तान्नि येव्नु सर्व निरीक्षण कोर्नु परत गेल्लिति आनि स्टेशन मास्ट्राक Report दिल्लोकी, सान्न-सान्न चेर्डुंव बैसुनु देवाले नांव घेत्तऽ आस्सति. तान्नि कांयि इतर खंचेयि वायिट घोषणा कर्नाति. तान्नि सांग्चे योग्य आस्स. तुम्मि तांगेलि व्यवस्था कोर्का जाल्लेलेचि. कारण आनि चिके वेळू गेल्ल्यारि थंडि प्रारंभु जात्ता. आनि तित्ले चेर्डुंवा घेव्नु तान्नि खंयि वच्चे, कश्शि वच्चे. तांका आम्मि कांयि कर्नाति म्होणु बाय्ल मनिष पोलिस परत गेल्लिति. हो विचारू तांका खंडितऽचि देवानऽचि दिल्लेलो. तशिंचि कडेरि थंयि आम्का एक मनुष्यालि भेटि जाल्लि. तो Accident जाल्लेले स्थळाचे Investigation कोरुंक आय्यिलो एक Officer. ताग्गेले नांव Shetty. ताग्गेल्या विचार विनिमय कर्तना

ताणे सांग्ले, हांव तुम्का एकि भोगि Sanction कोर्नु दित्ता. तुम्मि ताज्जेरि वच्चुनु बैसाति म्हणालो. तें आय्कुनु इतर म्हणाले 'एकि न्हयि ७-८ भोगि जाव्का म्होणु. कडेरि आम्मि ताग्गेलेचि भाषेरि ताक्का सांग्ले. पाट्टेरि बशिशले आम्गेले चेर्डुव इतर कोणयि येनिति. कडेरि ताणे इतरांक कळ्नाश्शिंश आम्का एकी भोगी Sanction कोर्नु दिल्लि. कोणाकयि. कळ्नाश्शिंश आम्मि सर्व ते भोगिंतु बैसुनु ती भोगी बंद केल्लि कडेरि ते ट्रैन परत दिल्लिक गेल्लें. आनि ते शेट्टिन आम्का जाव्का जाल्लेलि सर्व उद्का व्यवस्था केल्लि. आनि हेर्दिवसु सकाणि आय्यिले प्रथम ट्रैनाक आम्गेलि भोगि Attach केल्लि. ते वेदव्यास देवान खंयिकी ते शेट्टिक आम्गेलि व्यवस्था कोरुंक पेटयिले अनुभवु आय्लो. आनि एक स्मरण दवर्चो तस्सलो घटना जाल्लि. कडेरि सर्वाले कळिता आय्ले की देवाले, गुरुले नांव घेव्नु 'जय जय कार' केल्लेल्यान कस्सले प्राप्त जात्ता म्हळ्ळले प्रत्यक्ष अनुभवु सर्वांक प्राप्त जाल्लो आनि आनंदुयि मेळ्ळो.

शरणागति

शरणागति म्होणु आस्स नित्य रात्रि निद्दोका जाल्ल्यारि देवाक शरण वोच्चुका. देवालो उड्गासु कोर्नु देवा, हांव तुक्का शरणु आय्ला. नमस्कारू, कोर्नु, प्रार्थना कोर्नु शरणु येत्तां. प्रार्थना कस्सलि ? "देवा ! आय्चे दिव्साक केल्लेले पाप कश्शिंश जाल्लेकी कळ्ना. केल्लेल्याक क्षमा करि. उद्धारु करि" म्होणु नमस्कारू कोर्नु प्रार्थना कोर्नु शरणु गेल्ल्यारि, तो शरणागत वत्सलु. ताक्का क्षमा कोरुंक साध्य आस्स.

केदनायि नमस्कारू कर्तना, कोर्चे मनुष्याक कळ्तलें तो देवाक प्रीति कोर्चाक लाग्ता. देवाक भारीऽऽ प्रीति कोर्चे मनुष्याक देवूचि दिस्सैतलो. आपोआप मनांतु येत्तलो. देवु हाक्का दया दिस्सैता. ताज्जेरि प्रीति कोर्चाक लाग्ता. कष्ट आय्यिले वेळेरि, ताग्गेल्यागि माग्गुनु घेत्तिले कुड्ले, ते कष्ट दूर जाल्लेले वेळेरि हावेंचि ते कष्ट दूर केल्लें अशिंश दिस्सूचे कर्ता. ते निमित्ति आम्मि देवाक शरणागत जाव्वाक, आम्मि नमस्कारू कोर्चाक देवालि थोडीचि आराधना कोर्चाक जाल्ल्यारि आम्गेले भाग्य.

शरणागतिचि एकु धर्मु. देवान इत्याक सर्व धर्मु सोडि म्होणु सांग्ल्या. म्हळ्ळयारि, सर्व धर्माचे पशि चड प्राधान्य. हाक्का म्होणु म्हणताना देवाक तरि शरणागत जाल्ल्यारि, माग्गिरि देवाले भित्तरि आश्शिल्यांक, सग्ळे आपोआप

अनुकुल जात्तलें. म्हण्ताना, देवाक शरणागत जाव्चे, म्हळ्ळलो श्रेष्ठ जाव्नाशिशलो धर्मु म्होणु हाज्जो अर्थु.

अनन्य भक्तीन देवा तूंचि ! कस्सलें जाल्ल्यारियि हांव कोप्पना. ती प्रकृति उंचारि आस्स. प्रकृति तुग्गेले भित्तरी आस्स. प्रकृति भित्तरि पळ्ळेल्या आस्का. प्रकृतिचे ऊंचारि हाड्का जाल्ल्यारि, तुवेंचि राक्कुका ना जाल्ल्यारि आम्का कळना 'म्हण्ताना देवानचि आम्का तांतुल्यान वैरि हाड्का जात्तलें. तो स्वतंत्रु ताक्का शक्ति आस्स. प्रकृति ताग्गले भित्तरि आस्स. आनि तो प्रकृतिचे वैरि आस्स. 'देवा ! तू होड्, हांव तुग्गेलो दासु, शरणु आय्ला. नमस्कारू कर्ता आनि तुंचि माक्का राख म्होणु नमस्कारू कोर्का.

बरें माग्गुनु घेत्तना, एक मनांतु होर्का जाल्लेले आस्स. आम्का दिस्सिलें सक्कड बरें म्होणु जाल्ल्यारि एकेक पटि चुक्चाक पुरो. 'एन बेडलि निन्न बळिगे बंदु ?' म्होणु एक पदांतु आस्स. कारण कस्सलेयि जाल्ल्यारियि ते बर्याकयि, वाय्टाकयि राब्बिलें आस्स. आत्तं कांयि ना, चांगु एकु पूत मेळो म्होणु माग्गिले व्हे. आत्तं, चांग पुतू प्रल्हादु. ताज्जान हिरण्यकश्यपाक कांयि मेळ्ळेले ना म्हळ्ळयारि, तो पापी. तशिंश कस्सलें चांग जाल्ल्यारियि, संदर्भारि तें चांग आम्का वाय्टाक राब्ता. म्हण्ताना, तस्सलें सक्कड आम्मि देवाकडचिऽ सोड्चे. आम्का पोट्टाक दुकि जात्ता. इत्याक दूकि जात्ता म्होणु डाक्ट्राल्याग्गि निम्गिल्ल्यारि ! तो पळैता तपासण कोर्नु 'तुंवे खेल्लेंले स्वल्प अजीर्ण जाल्लां. एकपटि चिकेचि ऊणे खा आनि स्वस्थ निद्दे आपोआप तें सम जात्ता' म्हण्ता कस्सले जाल्ल्यारियि, चिकेचि चड-उणे कर्तना ताज्जो परिणामु येत्ता.

परिणामु देहाचेरि मात्र न्हंयि. मनाचेरि जाव्चे कशिंश म्होणु जाल्ल्यारि, सहज एक्लो कोप्ता. ताणे कोप्पिले वेळेरि आम्का तरि कोपु आय्लो. ताक्का कोपु चड जात्तलो. बरेपणाक जाव्चे ना. तरि ताक्का कोपु आय्यिले वेळेरि आम्का समाधान आस्ल्यारि, हाग्गेलो कोपु निव्तलो. आम्का ताज्जान बाधक ना. ना आपण्याक कोपु आय्यिले वेळेरि ताक्का समाधान आस्ल्यारि बाधक ना.

म्हण्ताना सहज तें चांग कोर्नु चोलोचे तें देवान कोर्येत तस्सले सक्कड कोर्चे खातिर आम्मि सामान्य जाव्नु केदनायि, देवाक शरणु वोच्चुका. देवाले दर्शन घेव्का. देवालि एक ना एक रुपारि आराधना कोर्का. कांयिपुणि स्तुति म्होण्चे, पारायण कोर्चे, ना संतोषारि देवाले दर्शन घेव्नु, 'देवा !' म्होणु नमस्कारू घाल्नु, 'बरें दी' म्होणु माग्ल्यारि पूरो. कस्सलें बरें, म्होणु देवाक कळता. आम्का बरें

आश्शिलें वेळेरि दित्तलो तो. ना ताणे दिल्लेलें बरें म्होणु लेक्ल्यारि, केदनायि वाय्ट ना. इत्तें म्हळ्ळयारि, डाक्टरू वक्कद दित्ता. जाल्ल्यारि, देहाक बरें कर्ता.

ते वक्कद दोष दूर कोर्चाक, तश्शिंचि देवु आम्का दुःख दित्ता, वक्दा म्हण्के आम्गेले कस्सले की दोष दूर जाव्चाक त्या वेळेरि आम्गेले पाप नाश जात्ता. म्हण्ताना, दुःखकी, सुखकी बर्याक आस्ता. आम्मि तें सक्कड देवाले पाय्या पंदाक सोणु आस्ल्यारि, खंडितचि आम्गेले जीवन क्रमारि सफल कोर्चाक साध्य आस्स.

साष्टांग नमस्कारू दार्लेमनुष्यांक सांग्ला. साष्टांग म्हळ्ळयारि आप्ण्याले देह आप्पण धर्ना. आप्ण्याले एक अवयव जाल्ल्यारियि आप्पण धर्ना. भूमि धर्ता. देवाले पाय् पंदाक पड्तना 'देवा !पांय पड्ताति. तूचि आधारु' म्होणु लेक्चे, आनि 'हो नमस्कारू घाल्लो. देवा ! तुग्गेलि दया जाव्का' म्होणु लेक्कुनु 'तुंवे माक्का राक्कुका, हांव तुक्का शरणु येत्ता' अस्सले पुरायि भावना आस्सुनु एकु नमस्कारू केल्ल्यारि तो नमस्कारू जात्ता.

मानव जन्मु नाश कोर्चे एक आस्स. तें कस्सलें म्हळ्ळयारि अहंकारूं म्होणु. अहंकारू म्हळ्ळेले दूर कोर्चाक कष्ट आस्स. जाल्ल्यारि, कोण्की सेवा भाव आस्सुनु चांग मनान सेवा कर्ताकी, तांगेल्याग्गि आश्शिलें तें गर्व नाश जात्ता. माग्गिरि तो मस्त चांगु जात्ता.

कोर्चे सर्वयि कर्म 'यद्यत कर्म करोति, तत्तदरिवलम् विष्णे तवाराधनम्' म्हण्ताति. कस्सलेंयि आम्मि केल्लेले तस्सलें एक कर्म आस्ल्यारि 'आम्मि तें देवाले प्रीति खात्तिरि केल्लें, अश्शिं म्होणु तरि लेक्ल्यारि, ताज्जे दोष गेल्ले. त्या कर्माचो लेपु, आम्का लाग्गना. त्या खात्तिर कस्सलेंयिं आम्मि कर्ताना, कृष्णार्पण कोर्का देवाले प्रीति खात्तिरऽचि म्होणु कोर्का. ताज्जान कर्ताना आम्गेले दोष उणे जात्तलेंऽचि.

आम्मि प्रकृति भित्तरि आस्सति. प्रकृति आम्चे करान कांयिपुणि करैता. ती प्रकृतिचि हावळि, म्हळ्ळयारि, तीणे चलयिले तश्शिं चल्ताना, कोपाक कारण जाल्लेले वेळेरि कोपु येत्तलो. कांयिपुणि मनांतु दिश्शिले वेळेरि मत्सर येत्तलें, द्वेषु येत्तलो. लोभु आस्तलो. नाना प्रकारचे दोष, ते प्रकृति जन्य त्या प्रकृति भित्तरि पळयल्यारि तें आस्सतीति, ना म्होण्चाक आम्का साध्य ना. प्रकृतिचे भार्य आश्शिले देवाले दयेन मात्र आम्का तांतुल्यान कस्सलेंयि आस्ल्यारियि, तें बाधक जाय्नाश्शि राब्चाक साध्य जात्ता. संत-महंतांनि सांग्ला 'देवा ! कस्सले जाल्यारियि, कोपुकी द्वेषुकी, कस्सले आस्ल्यारियि दुसर्याक एकि बाधा जाय्नाश्शि

राक', अशिंश म्होणु माग्ताति. शिवायि तें ना कोर्चाक हाक्का साध्य ना.

केदनायि देवदर्शन घेव्वें, देवालो तीर्थप्रसादु घेव्वो, शक्ति आशिशले फुलकी, फलकी, कस्सलें आस्सकी तें देवाक दिव्वे, देवान दिल्लेलें सुंदर देह हें, हाज्जान कर्ता नमस्कारू घाल्चो, आनि नमस्कारू माग्गुन घेव्वे.

— * * * * * * * * * * * * * —

ॐ

श्री गुरुभ्यो नमः

श्री व्यासोपासना सेवा समिती, मुंबयि

प्रश्न मंजिरि

१. भगवान् श्री वेदव्यासान कस्सल्याक अवतारू घेत्तिलो? आनि ते कालारि खंचे ऋषिले शापा निमित् ब्राह्मणांक अज्ञान येत्ता?

उत्तर : गौतम ऋषिले शापा निमित्त ब्राह्मणांक अज्ञान येत्ता. ते अज्ञानान ब्राह्मणाल्यांतु भयं उत्पन्न जात्ता तेदना ज्ञान आणि अभय दिव्चे खात्तिर वेदव्यास देवान अवतारू घेत्तिलो.

२. गौतम ऋषिले निमित्त खंचि न्हंयि पृथ्विरि होळ्ता? आनि ती न्हंयि खंयि आस्स?

उत्तर : गौतम ऋषिले निमित्त गोदावरी (गौतमी) न्हंयि पृथ्विरि होळ्ता. ती न्हंयि नासिकांतु आस्स.

३. श्री वेदव्यास देवाले १) आन्नाले २) आम्माले ३) बाय्लेले आनि ४) पुत्ताले नांव कस्सले?

उत्तर : श्री वेदव्यास देवाले

१)	आन्नाले नांव	—	पराशरू
२)	आम्माले नांव	—	सत्यवति
३)	बाय्लेले नांव	—	धृताचि
४)	पुत्ताले नांव	—	शुकमुनि

४. वेदव्यासालो जन्मु जात्तरि सत्यवतिलि व्हार्डिक कोणाले ओट्टु जात्ता? आनि तांगेले चेर्डुवाले नांव कस्सले?

उत्तर : वेदव्यासालो जन्मु जात्तरि सत्यवतिलि व्हार्डिक शंतनुले ओट्टु जात्ता. आनि तांगले चेर्डुवाले नांव १) चित्रांगद आनि २) विचित्रवीर्य

५. श्री वेदव्यासालो जन्मु जात्तरि ताक्का कस्सले नांव दवर्ताति?

उत्तर : वेदव्यासु काळो आश्शिले निमित्त ताक्का कृष्णु म्होणु, आनि ताग्गेलो जन्मु एक द्वीपांतु जाल्लेले निमित्त ताक्का द्वैपायनु म्होणु नांव दवर्ताति.

६. श्री वेदव्यास देवान खंचे नदि तीरारि, खंचे गावांतु अवतारू घेत्तिलो ?

उत्तर : श्री वेदव्यास देवान यमुना नदि तीरारि, कल्पि म्हळ्ळेले गावांतु अवतारू घेत्तिलो.

७. कृष्ण द्वैपायनाक वेदव्यासु म्होणु नांव कश्शि पळ्ळें.

उत्तर : कृष्ण द्वैपायनान वेदु विभजन केल्लेले निमित्त ताक्का वेदव्यासु म्होणु नांव पळ्ळें.

८. श्री वेदव्यासाक बादरायणु म्होणु नांव कश्शि पळ्ळें ?

उत्तर : श्री वेदव्यासान बदरिंतु आश्रम कोर्नु राब्बिले निमित्त ताक्का बादरायणु म्होणु नांव पळ्ळें.

९. सत्यवतिक योजनागंधि म्होणु नांव कोणे दवर्लेलें ? कस्सल्याक ?

उत्तर : सत्यवतिक योजनागंधि म्होणु नांव पराशरान दवर्लेले. तिग्गेले शरीराचे झळक्याचे दुर्गंध वच्चुनु, सुगंध, एक योजना दूर थांयि येव्का म्होणु परशरान तिक्का वरू दिल्लेलो.

१०. श्री वेदव्यास देवाले हस्त मुद्रा (दोन्नीऽ हात्ताचि) कस्सलि जाव्नु आस्स ?

उत्तर : श्री वेदव्यास देवालो उज्वो हातु, ज्ञान मुद्रा, आनि दावो हातु अभय मुद्रा सूचित कर्ता.

११. पराशराले अन्नाले आम्माले आनि आज्जो-आज्जिले नांव कस्सले ?

उत्तर : परशरालो आनु-शक्ति आनि आम्मा अदृश्यंति. आज्जो - वसिष्ठु आनि आज्जि अरुंधति.

१२. श्री वेदव्यास देवान खंचे-खंचे ग्रंथ विभजन व रचना केल्लेलें ?

उत्तर : श्री वेदव्यास देवान १) चारि वेद २) महाभारत ३) ब्रह्मसूत्र ४) उपनिषद् ५) श्री मद्भगवद्गीता ६) १८ पुराण रचन केल्लेलें.

१३. प्रत्येक जाव्नु कलियुगा खात्तिरि श्री वेदव्यास देवान खंचे पुराण रचना केल्ले ? हांतु कित्लो श्लोकु व कित्ले स्कंद आस्सति ?

उत्तर : प्रत्येक जाव्नु कलियुगा खात्तिरि श्री वेदव्यास देवान 'श्रीमद्भागवत" बरैलें. हांतु १८,००० श्लोकु आनि १२ स्कंद आस्सति.

१४. भागवत खंचे नदि तीरारि आनि खंचे आश्रमालाग्गि बैसुनु बरयिलें ?

उत्तरः भागवत सरस्वति न्हंयिचे तीरारि शम्यप्रास आश्रमालाग्गि बैसुनु बरयिलें.

१५. श्री वेदव्यास देवान भागवत प्रथम कोणाक दिल्लें ? आनि भागवताक आन्नेक नांव कस्सलें ?

उत्तर : श्री वेदव्यास देवान भागवत प्रथम ताग्गेलो पूतु शुकमुनिक दिल्लें. भागवताक आन्नेक नांव शुक शास्त्र म्होणु.

१६. शुकमुनिन भागवत प्रथम खंयि आनि कोणा खात्तिर व्याख्यान केल्लें ?

उत्तर : शुकमुनिन भागवत प्रथम हरिद्वारांतु 'आनंदवन' म्हळळले कडेन परीक्षित राया खात्तिर व्याख्यान केल्लें.

१७. भागवत सप्ताह खंचे नदि तीरारि जाल्लें ? आनि ते आनंदवनाचे महत्त्व कस्सलें ?

उत्तर : भागवत सप्ताह गंगा नदि तीरारि जाल्ले. ते समयारि ह्या क्षेत्रारि हस्ति आनि वागु ओट्टु भोंव्ता आश्शिलिंति. तस्सले एक महान् तपो भूमि ती.

१८. ब्रह्मदेवान भागवत प्रथम कोणाक सांगिले ? आनि तेदना ताज्जे स्वरुप कश्शि आश्शिलें ?

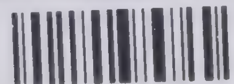
उत्तर : ब्रह्मदेवान भागवत प्रथम नारदाक चतुस्लोकी स्वरुपारि सांग्ले.

१९. श्री वेदव्यासु देवु सर्व ग्रंथ आनि बोरोनुयि समाधान पाव्नाश्शिश कडेरि खंचे नदि तीरारि चिंता जनक जाव्नु बश्शिलो ? तेदना ताक्का भागवत बोरोचाक कोणे सांगिले ?

उत्तर : श्री वेदव्यासु देवु सर्व ग्रंथ आनि बोरोनुयि समाधान पाव्नाश्शिश कडेरि सरस्वति नदि तीरारि चिंता जनक जाव्नु बश्शिलो. तेदना ताक्का नारदान भागवत बोरोचाक सांगिले.

२०. कृष्णान 'भागवत' हें कस्सले म्होणु सांगिले ?

उत्तर : कृष्णान 'भागवत' मेग्गेले घर. तांतु हांव वास कोर्नु आस्स. कोणाले घर्कडे हें दिन नित्य किंचित पुणि पठन जात्तकी, तें घर तीर्थक्षेत्र म्होणोन घेत्ता' म्होणुयि सांगिले आस्स.

२१. परिक्षित रायालो आनु आनि आज्जो कोण ?

उत्तर : परीक्षित रायालो आनु अभिमन्यु आनि आज्जो अर्जुनु.

२२. परीक्षित रायान शुकमुनिक 'थोडे समय भित्तरि मुक्ति मेळचाक साध्य आस्सकी, "म्होणु निम्गितना, शुकमुनिन खंचे रायाले उदाहरण सांगुनु, खंडित साध्य आस्स म्होणु सांग्ले ?

उत्तर: शुकमुनि, परीक्षित रायाक आश्वासन दित्त की 'खट्वांग प्रदिप' म्हळ्ळेले एक रायु एक मुहुर्त कालारि मुक्ति पाव्ला. तुक्का तेवंयि ७ दिवस आस्स कांयि भिव्नका' म्होणु सांग्ता.

२३. भागवत सप्ताह ऐकतरि, परीक्षित रायाक चाब्बिले सर्पाचे नांव कस्सलें ?

उत्तर : भागवत सप्ताह ऐकतरि परीक्षित रायाक चाब्बिले सर्पाचे नांव तक्षकु.

२४. व्यासाक कित्ले प्रधान शिष्य आश्शिले ? तांगेले नांव कस्सलें ? तान्नि खंचे खंचे वेद प्रचलिता हाळ्ळें ?

उत्तर : व्यासाक चारि प्रधान शिष्य आश्शिलिंति.

१. पैलान — ऋग्वेद
२. वैशंपायनान — यजुर्वेद
३. जैमिनिन — सामवेद
४. सुमंतान — अथर्व वेद बरैलें.

२५. श्री वेदव्यास देवालो पांचा शिष्यु कोण ? ताणे कस्सलें प्रचलिता हाळ्ळें ?

उत्तर : श्री वेदव्यास देवालो पांचा शिष्यु रोमहर्षण. ताणे १८ पुराण प्रचलिता हाळ्ळे.

२६. श्रीमत् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्यानि श्री वेदव्यास देवालि प्रतिष्ठा खंचे पवित्र संगमारि (क्षेत्रारि) केल्ल्या ?

उत्तर: श्रीमत् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्यानि श्री वेदव्यास देवालि प्रतिष्ठा गंगा तीरारि, श्री क्षेत्र हरिद्वारांतु, सप्तऋषि आश्रमालाग्गि केल्ल्या.

२७. आम्गोले खंचे स्वाम्यांक श्री वेदव्यास देवालि प्रतिमा, खंयि प्राप्त जाल्लि ?

उत्तर : आम्गेले गुरु परंपरेचे दोन्नि स्वामे जाव्नु आश्शिले श्रीमद् केशवेंद्रतीर्थ स्वाम्यांक काशितु, गंगातीरारि श्री वेदव्यासालि प्रतिमा प्राप्त जाल्लि.

२८. हरिद्वारांतु श्री व्यासमंदिराचे द्वार पालक जाव्नु राब्बिले मूर्ति कोणालि ?

उत्तर : हरिद्वारांतु श्री व्यासमंदिराचे द्वार पालक जाव्नु १) नचिकेतु आनि २) सत्यकामालि मूर्ति राब्बैल्या.

२९. श्री व्यास मंदिरांतु प्रतिष्ठा केल्लेले सप्तऋषिले नांव कस्सलें ? आनि तांगेले बाय्लेलें नांव कस्सलें ?

उत्तर :

ऋषिले नांव		तांगेल पत्नीले नांव
१. कश्यपु	—	अदिति
२. अत्रि	—	अनुसुया
३. भारद्वाज	—	सुशीला
४. विश्वामित्रु	—	कौमोदिनि
५. गौतम	—	अहल्या
६. जमदग्नी	—	रेणुका
७. वसिष्ठु	—	अरुंधति.

३०. श्री व्यास मंदिराचे भाय्चे सुत्ताक कोणाले खंचे खंचे महान दृष्टांताचे वर्णनिचे विग्रह आस्स ?

उत्तर : श्री व्यास मंदिराचे भाय्चे सुत्ताक तीनि मूर्ति प्रतिष्ठा आनि चारि दृष्टांताचे वर्णन केल्लेलि आस्स.

१. भगवान् श्री सीताराम.
२. भगवान् श्री लक्ष्मी नरसिंह.
३. भगवान् श्री लक्ष्मी वेंकटेश.
४. श्री गीता उपदेशु.
५. श्री वेदव्यास देवाले महाभारत व्याख्यान आनि गणपतिले लेखन.
६. शुकदेवाले भागवत व्याख्यान.
७. वैशंपायनाले निमित्त जनमेजयाक महाभागवता भोधन.

३१. अष्ट दिग्पालकाले नांव कस्सलें ?

उत्तर : १) इंद्रु २) अग्नी ३) यमु ४) निरुति ५) वरूण ६) वायु ७) कुबेरू ८) ईशान.

३२. श्री व्यासाश्रमांतु भोजनागृहाचे नांव कस्सलें ?

उत्तर : श्री व्यासाश्रमांतु भोजनागृहाचे नांव अन्नपूर्णा गृह.

३३. श्री व्यासाश्रमांतु श्री व्यास मंदिर शिवाय आनि विंगड खंचे मंदिर आस्सति ?

उत्तर : श्री व्यासाश्रमांतु श्री व्यास मंदिर शिवाय १) सरस्वति मंदिर, आनि २) गंगा मंदिर आस्स.

३४. बदरी क्षेत्राक आनि खंचे खंचे नांव आस्सति ?

उत्तर : बदरी क्षेत्राक १) विशाल बदरी आनि २) गंध माधन पर्वत म्होणु नांव आस्सति.

३५. आम्गेले स्वाम्याल्याग्गि पूजे पीठारि कित्ले वेदव्यासालि प्रतिमा आस्सति ?

उत्तर : आम्गेले स्वाम्याल्याग्गि तीनि वेदव्यासालि प्रतिमा आस्सति. ती खंचि खंचि ह्ळळ्ळयारि.

१) श्रीमद् यादवेंद्रतीर्थ स्वाम्यांक तांगेले गुरु श्रीमद् विजयेंद्रतीर्थ स्वाम्यान दिल्लेलि.

२) श्रीमद् केशवेंद्र स्वाम्यांक काशिंतु गंगेतुं प्राप्त जाल्लेलि.

३) सालिग्रामाचि व्यासालि मूर्ति.

३६. बस्रूरांतु खंचे दोनि स्वाम्यालि समाधि आस्स ?

उत्तर : बस्रूरांतु श्रीमद् केशवेंद्रतीर्थ आनि श्रीमद् भुवनेंद्र तीर्थ स्वाम्यालि समाधि आस्स.

३७. खंचे स्वाम्यान खंचे गावांतु सरपु चाब्बिले एक नवायत (मुस्लिम्) चेल्ल्येक वांचैले ?

उत्तर : श्रीमद् भुवनेंद्रतीर्थ स्वाम्यान भट्कळांतु सरपु चाब्बिले एक नवायत चेल्ल्येक वांचैले.

३८. आम्गेले खंचे स्वाम्यांक नरसिंह देवाले दर्शन खंचे क्षेत्रारि जाल्लेलें ?

उत्तर : आम्गेले श्रीमद् राघवेंद्रतीर्थ (I) स्वाम्याक, श्री क्षेत्र काशिंतु नरसिंह देवाले दर्शन जाल्लेलें.

३९. श्री काशिमठाचे गुरु परंपरेतुं खंचे स्वाम्यांक मस्त भाषा आनि मस्त कला-कौशल्य, आश्शिलें ?

उत्तर: श्री काशिमठाचे गुरु परंपरेतुं श्रीमद् वरदेंद्रतीर्थ स्वाम्यांक मस्त भाषा आनि मस्त कला-कौशल्य आश्शिलें.

४०. आम्गेले खंचे स्वाम्यान, जीवंत समाधि खंचे गांव्चे मठांतु घेत्तिलि ?

उत्तर : श्रीमद् माधवेंद्र स्वाम्यान मुंबयिचे श्री वाल्केश्वर काशि मठांतु जीवंत समाधि घेत्तिलि.

४२. १) कोचिनांतु २) नासिकांतु ३) बंट्वाळांतु ह्या तीनि गावांतु खंचे खंचे स्वाम्यालि समाधि आस्स ?

उत्तर : १) कोचिनांतु - श्रीमद् सुकृतींद्रतीर्थ स्वामेलि समाधि आस्स.
२) नासिकांतु - श्रीमद् ज्ञानेंद्रतीर्थ स्वामेलि समाधि आस्स.
३) बंट्वाळांतु - श्रीमद् यादवेंद्रतीर्थ (I) स्वामेलि समाधि आस्स.

४३. मुंबयिचे श्री वाल्केश्वर काशिमठांतु खंचे दोनि स्वाम्यालि समाधि आस्स ?

उत्तर : मुंबयिचे श्री वाल्केश्वर काशिमठांतु श्रीमद् माधवेंद्रतीर्थ आनि श्रीमद् वरदेंद्रतीर्थ स्वाम्यालि समाधि आस्स.

४४. गंगेंतु पळ्ळेले काशि रायाले बाय्लेले कांकण खंचे स्वाम्यान गंगा स्तुति कोर्नु परत हाडोनु दिल्लें ?

उत्तर : आम्गेले काशिमठा परंपरेचे प्रथम गुरु श्रीमद् यादवेंद्रतीर्थ स्वाम्याले गुरु श्रीमद् विजयेंद्रतीर्थ स्वाम्यानि ते कांकण परत हाडोनु दिल्लें.

४५. आम्गेलो काशिमठु आश्शिले खंचेयि पांच गांव्चे नांव बरया (सांगा)

उत्तर : १) श्री वाल्केश्वर मठु (मुंबयि) २) तिरुपति ३) श्री रामेश्वर ४) अलहाबाद ५) बनारस

४६. आम्गेले प्रति एक स्वाम्याले समाधि वैरि खंचे देवाले विग्रह प्रतिष्ठा कर्ताति ?

उत्तर : आम्गेले प्रति एक स्वाम्याले समाधि वैरि मुख्य प्राणालि मूर्ति प्रतिष्ठा कर्ताति.

४७. श्री काशिमठ संस्थानाचे प्रधान आराध्यक देवु कोण ?

उत्तर : श्री काशिमठ संस्थानाचे प्रधान आराध्यक देवु श्री व्यास रघुपति (श्री व्यासु आनि श्री रामचंद्रु)

४८. आम्गेले प्रथम गुरु यादवेंद्र स्वाम्यांक, कोणे खंचे प्रधान आराध्यक देवु दिल्लेलो ?

उत्तर : आम्गेले प्रथम गुरु यादवेंद्र स्वाम्यांक तांगेले गुरु श्रीमद् विजयेंद्रतीर्थ स्वाम्यान प्रधान आराध्यक देवु दिल्लेलो १) श्री व्यासु २) श्री रामचंद्रु ३) सालिग्रामु

४९. हरिद्वारांतु (श्री व्यास मंदिरांतु) श्री व्यास देवाले पाय्या लाग्गि कोण बस्लां ?

उत्तर : श्री व्यासमंदिर, हरिद्वारांतु, श्री व्यास देवाले पाय्या लाग्गि ताग्गेलो पूतू श्री शुकमुनि बस्ला.

५०. श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्याले आनि श्रीमद् राघवेंद्रतीर्थ (II) स्वाम्याले पूर्वाश्रमा नांव कस्सलें ?

उत्तर : श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्याले पूर्वाश्रमा नांव - सदाशिव शेणै. आनि श्रीमद् राघवेंद्रतीर्थ (II) स्वाम्याले पूर्वाश्रमा नांव - शिवानंद पै

५१. श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्यालि साठ्ठि शांति भारी वैभवारि, विज्रभंणेरि खंचे गावांतु जाल्लेलि ?

उत्तर : एर्नाकुळमांतु श्रीमद् सुधींद्रतीर्थ स्वाम्यालि साठ्ठि शांति भारी वैभवारि विज्रभंणेरि जाल्लि.

भगवान श्री वेदव्यास की जय

सेवादार

1) Late Mrs. Varunibai Shivaraya Nayak — 501/-
'SHANTERI SADAN'
Vasai Road (Station), Dist - Thane

2) Shri Prakash P. Pai — 501/-
Harisidha Park, Pawar Nagar
Thane (W) 400 601

3) Unique Antistats — 501/-
Shri V. A. Kamath
Off. 45, Ganesh Bhuvan, Gokhale Road, (South)
Dadar, Mumbai 400 025

4) Shri S. U. Bhandarkar R) 5364709 5625876 — 501/-
17/501 Tulsidham, Thane (W)

5) Mahavir Investments — 501/-
42-44, Babu Genu Road
3rd Floor Om Shanti Co-op Hsg. Sty. Ltd.
Mumbai 400 002

6) K. Vishwanath N. Bhat — 251/-
Ayodhya Apartments
V. P. Road, Gopal Nagar, Dombivili (E)

7) Shri H. Vasantha Bhat & Devdas V. Bhat — 251/-
501-502, NEERAJ,
Thane (E) 400 603

8) Shri Vishwanath K. Shenoy — 251/-
8, Sri Datta Niwas, Mahagiri, Koliwada,
Thane (W) 400 601

9) Shri J. G. Kamath — 251/-
'Anand Bhuvan Hotel'
259, Ganpatrao Kadam Marg, Lower Parel
Mumbai 400 013

10) Shri Surendra Pai 251/-
B/3 Shantiniketan,
Near Anand Talkies,Thane (E)

11) Gopalkrishna Hindu Hotel 251/-
Opp. Mahim Rly. Station, Mahim
Mumbai 400 016

12) Achyut Kamath 251/-
Classic Novelties
16, Topaz, Madona Colony, S.V.P. Road
Borivili (W), Mumbai 400 101

13) Shivanand G. Prabhu 251/-
Madhusudan Caterers
429, Patilpada, Danda, Khar, Mumbai 400 052

14) S. M. Mangalam Enterprises 251/-
Javitlani, 508 Western Express Highway
Borivili (E), Mumbai 400 066

15) Vasanth Arogya Bhuvan 251/-
Opp.Vasai Station,
Dist (Thane)

16) Shri A. Purushottam Bhat 251/-
Vishnu Shanti, Kopri Colony
Thane (E) 400 603

17) Shri K. R. Pai 251/-
402, Swarlata, Behind Deodhar Hospital
Gokhle Road, Naupada, Thane (W) 400 602

18) Shri Balachandra S. Shanbhag 251/-
402, Sundaram, Raiyani Gram
Shimpoli Road, Borivili (W), Mumbai 400 092

19) Shri H. D. Kamath 251/-
104, Sri Raj Darshan, Looisewadi
Thane (W) 400 604

20) Shri V. V. Kini 251/-
3, Gayatri Apartment
Behind Anand Cinema, Thane (E) 400 603

21) Shri S. K. Prabhu 251/-
Nandini Niwas, M. G. Road
Thane (W) 400 602

22) Shri G. V. Shenoy 251/-
B/2 - 9/12, Hans Nagar
Khopat, Thane (W) 400 601

23) Shri K. G. M. Shenoy 251/-
301, Mahavir Umang, Near Adarsh Nagar
Kolbad, Thane (W) 400 601

24) Shri C. G. Kamath 251/-
14, Jayaram Apartment
Khopat, Thane (W) 400 601

25) Shri H. V. Pai 251/-
20, Rameshwar, Chandan Wadi
Almeda Road, Thane (W) 400 602

26) Shri B. U. Kamath 251/-
2, Parlashraya, Azad Road
Vile Parle, Mumbai 400 057

27) Damodar S. Prabhu 251/-
39/28-21 Abhyudaya Nagar, Kalachowki,
Mumbai 400 033

28) Shri H. Ashok Kumar 251/-
Mumbai

29) Shri Narsimha R. Prabhu 251/-
Umershi Bapu Chowk
Chembur Naka Mumbai

अहं ममाभिमानोथैः कामलोभादिभिर्मलैः
वीतं यदा मनः शुद्धमधुःखमसुखं समम् ॥

— *भागवत*

"हांव - मेग्गेले" म्हळ्ळेले अभिमानान उत्पन्न जाल्लेलें काम, लोभ हें सर्व, मन मलिन कर्ता. ताज्जे खात्तिर आम्गेले मन केदना परिशुद्ध जात्तकी तेदना सुखः दुःख एक्कऽचि म्होणु कळिता येत्ता.